

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JÓZSEF KIRALYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
A SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-88

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY ÓRA. 3— PENCŐ
EGYES SZÁM ÁRA ..... 12 FILLER
VASARNAPI SZÁM ÁRA . . . . 20 FILLER

Egyenes uton, előre!

Az elementáris igazságok olyan hatással vannak a lelkekre, mint a jótékony májusi eső a termőföldre. Valahányszor a miniszterelnök meglátogatja a magyar vidék egyik-másik empóriumát, úgy várja mindenki a miniszterelnök nyilatkozatát, mint a szomszjas föld a termékenyítő esőt. A politikai életben úgy mondják ilyen esetben, hogy a beszéd eseményszámba megy. Esemény, amelyről beszélni szokás, esemény, amelyben nyomában mozog, zajog, zug a politikai aréna. Esemény, amelynek felkorszolt fodraiban kéjjel fürödhetnek azok, akiknek ez esemény örömet szerez s azok is, akik mindig csak az alkalomra lesnek, hogy elnévelményüket elmondhassák. A politikában is vannak emberek, akik nyárspolgárius esendre vágya koznak, míg másoknak csak úgy kedves az élet, ha zajlik.

Szent királyaink korára visszatekintő Veszprém városában a miniszterelnök beszédét mondott s a miniszterelnök beszéde újból hete-kig, hónapokig bőséges anyagot nyújt azoknak, akik a Kormányelnök beszédét szeretik magyarázni és félremagyarázni.

Egyik csoportot egyik okból ingerli fel a miniszterelnök beszéde, míg a másikat a beszéd másik része foglalkoztatja. Ennek is, annak is van tanácsolói valója s ha a miniszterelnök mindenik tanácsára hallgatna, úgy járna, mint a mesebeli vándor, aki fiával és egyetlen szamarával elindult szerencsét próbálni s amikor utközben találkoz-tak szembejövő utasokkal, azok kérdést intéztek a vándorokhoz, hogy hát a szamarát mellett miért mennek mindketten gyalog? Erre meggondolta magát az apa és fel-ült a szamárra, de már az első szembejövő utas szavára leszállt arról, hogy fiának adjon helyet. Nemsokára a fiúnak is le kellett szállania, mert a szembejövők korholták, hogy minő lelketlen-fiu lehet, hogy öregapját gyalogolni engedí. Mikor pedig mindketten fel-ültek a türelmes szamar hátára, akkor azért kellett leszállaniok arról, mert a szembejövők állatkin-zóknak bélyegezték őket.

Az ellenzék szeretné látni azt a kormányelnököt, amelyik neki tet-szetős programot tud adni. Viszont ha akadna egy olyan kor-mányelnök, valahol széles e vilá-gon, aki azt tűzné céljául, hogy a kormánypártnak is, az ellenzéknek is kedves legyen, akkor ez azt jelen-tené, hogy a föld visszafelé forog saját tengelye körül!

Még normális körülmények kö-zött is nehéz volt a kormányzás mestersége, mert az ellenzék kö-vül számolni kellett a különböző tényezők ellenáramlatával: de ma, amikor nem teherünk lépést előre, hogy a külföld ezer kifogásával és

kivánságával szembe ne találko-zunk, ma a kormányzás nem is mes-teriség és mesterkedés, hanem egye-nesen művészet.

Nem vitatja senki az ellenzéki kritika szükséges voltát, de az el-vitatlan igazságot, amely igazság a nemzet és az ország érdeke, azt

nem lehet egyenes utjáról letéri-teni. Valahányszor ilyen kormány-elnöki nyilatkozat hangzik el, a jó-zan magyar nép Debreczenben ép-ugy, mint Kecskeméten, vagy Vesz-prómban csak azt kiáltja a kor-mányelnök felé: az egyenes uton, — előre!

A kormány pótrendeletet ad ki az üzletbérek ügyében

Rendezik a vitás kérdéseket

Budapestről jelentik: A Budapesti Kávésipartestület, valamint a Vendéglősök és Szállodások Ipartestü-le-tének küldöttsége kereste fel Mészá-ro-s Győző vezetésével Vass József népjóléti minisztert, helyette azon-ban — a miniszter nagy elfoglaltsá-gára való tekintettel — Borsos mi-niszteri tanácsos fogadta a küldött-séget. Borsos tanácsos éppen akkor érkezett a minisztertel s így pontos információt adhatott.

A küldöttség vezetője rámutatott arra, hogy a legújabbban megjelent lakásrendelet olyan intézkedést tar-talmaz, hogy a hosszú évi bérszerző-dések, sőt a betáblázott bérszerző-d-ések máról-holnapra felmondhatók.

Ez az intézkedés a kereskedők vi-

lágában nagy nyugtalanságot terem-tett. A küldöttség vezetője kérte, mi-szerint a miniszterium intézkedik, hogy a boltbér a 100 százalékos aranybérnél magasabb ne lehessen és hogy a szerződések feltétlenül res-pektáltassanak. Amennyiben pedig a háztulajdonos és a bérlő között megállapodás nem jönne létre, úgy a független bíróság döntsön.

Borsos miniszteri tanácsos kijel-entette, hogy a kormánynak szán-déka pótrendeletet kiadni, hogy ezt a kérdést, valamint a bérszerző-gek valutáris elbírálását rendezzék. A népjóléti miniszter a legnagyobb megértéssel fogja elintézni az érde-keltségek kéréseit.

Százezer ember kap a falvakban építkezési hitelt

Nagyszabású akció a falusi kislakás-építés megindítására

Olcsó anyaghitelt kapnak az építők

Budapest, február 17. Az egységes párt csütörtök este, Almássy László elnöklétével értekezletet tartott. Nap-rend előtt Madarász Adorján üd-vözölte a belügyminisztert abból az alkalomból, hogy kiadta legújabb erkölesrendészeti rendeletét, egyben felhívta a figyelmet a mai divatos táncokra, amelyek megbotránkozta-tók és csak az erkölestelenséget se-gítik elő.

Attérve a napirendre, Tamássy Jó-zsef ismertette a kislakás építő ak-ció tervezetét. A falusi kislakás épí-tő szövetkezet (FAKSz) a legkövi-debb idő alatt megkezdi a földbirtok reform során házhelyhez jutottak-nak házaik felépítésében való támo-gatását. A kislakásépítési hitelakció programját a minisztertanács elfo-gadta. A FAKSz következő három típusu építkezési anyaghitelt nyújt az építési szándékozókknak:

HÁROM HITEL-TÍPUS

a) Maximum 1500 pengőig (18750000 papirkoronáig) terjedhető, évente 4 százalékkal kamatozó, 20 év alatt törlesztendő, jelzálogilag biztosít-ható, első helyen bekebelezhető, — anyaghitelt.

b) Maximum 640 pengőig (8.000.000 papirkoronáig) terjedhető, 4 százalé-kos évi kamattal nyújtott, három év-nél nem hosszabb idő alatt, évente egy vagy két részletben tör-lestendő, jelzálogilag biztosítható, első helyen és esetleg második he-lyen bekebelezhető anyaghitelt.

c) 400 pengőig (5.000.000 papirkoro-náig) terjedhető, egy évnél nem hosszabb időre szóló, 4 százalékos kamattal nyújtott, bekebelez-hető, vagy megfelelően kezességgel biztosított anyaghitelt.

A hitelkérelmek kiválasztását min-den községben pártatlan bizottság jegyzi elő, ami biztosítja azt, hogy a kölcsön kiosztásánál meg nem en-gedhető befolyások nem érvény-sülnek. A FAKSz pénzkölcsönt egy általában nem, hanem kizárólag csak anyaghitelt fog az építési szándékozókknak nyújtani. Múltán a FAKSz-nak legelsősorban a fa-lusi igények kielégítése a célja, a törvényhatósági és rendezett taná-csu városokban, továbbá nagyobb ipartelegeken a házhelyhez jutot-tak támogatását csak kivételesen és csak akkor vonná hatáskörébe

az akció lebonyolításához az illető város, vagy ipartelegtulajdonos anyagilag szintén hozzájárul. A szövetkezet vezetőségének az a re-ménye, hogy a program keresz-tülvitelére szánt 5—6 év alatt mint egy 100 embert tud anyagi hitellel támogatni. A szövetkezetnek kizá-rólag az a célja, hogy a még be-nem épített házhelyek beépítését tegye lehetővé, hogy ezáltal minél több ember teremthesse meg a csalá-di otthonát. A szövetkezet vezető-sége a közeli napokban körlevelet intéz valamennyi községhez, mely-ben pontosan ismerteti, hogy mi-ként kell a kölcsönért folyamodni és a kérelem előterjesztéséhez meg-felelő számú nyomtatványt is fog küldeni.

HOZZASZÓLÁSOK

Urbanovics Kálmán: Elfogadja a tervezetet, de szükségesnek tartaná, ha azoknak a segítésére sietne a kormány, akik házaikat már fel-építették és akik most uszorkamat-tal vannak megterhelve. Lehetővé kell tenni, hogy ezek az emberek az emberek a kölcsönt konvertálják.

Csontos Imre örömmel üdvözli a tervezetet s annak intézkedéseit mindenképen helyesli. Egyedül a 18 milliós kölcsön ellen van kifogása, mert ez igen magas összeg, amelyet 10 millióra kellene redukálni.

BETHLEN MINISZTERELNÖK KIJELENTÉSEI

Bethlen miniszterelnök válaszol ezután a felszólalásokra. Azért aka-rok már most szót kérni, mondta, hogy rámutassak arra, miszerint itt nemcsak egy szövetkezeti akció-ról van szó, hanem egy kormány-akcióról is, amelynek rendjén a pénzügyminiszter igen nagy pénz-beli áldozatokat hoz. Ezeket az áldozatokat a pénzügyminiszter csak akkor hozza meg, ha pénze nem vész el és ha a célt, amelynek el-éréséért ez az áldozatot meghozta, el is éri. A felszólalások során az a kivánság hangzott el, hogy ad-junk hitelt azoknak is, akik házaikat már felépítették, mert azokat most súlyos kamatok terhelik.

— Mi ezt az akciót nem azért es-náltuk, hogy hogy azok, akik már felépítették házaikat, refundálják adóságaikat és rossz kölcsöneiket az államtól kapott hitellel konver-tálják. Egy pénzügyminiszter sem vállalkoznék erre és ilyen akcióra én sem volnék kapható. Új házaikat akarunk építeni, nem pedig a ré-gieket kifizetni. Ha valaki konver-tálni akarja adósságát és a cárny-gyék e tekintetben segítő kezét nyújtanak, ez ellen nem lehet kifo-gást emelni, sőt a vármegyéknél ezt a törekvést a kormány is tá-mogatja.

De az állam pénzére ennél az akciónál ne számítsanak. Szóval tek-ték azt is, hogy a határidők igen rövidek. Szükség volt arra, hogy terminusokat állapítsunk meg. — Még pedig rövideket, mert külön-ben előállott volna az a helyzet, hogy senki sem fizetett volna. —

Ezek a terminusok azonban nem azt jelentik, hogy azok lejártával rögtön végrehajtást rendeljenek el. A főcél az, hogy a pénzügyminiszter többször is megforgathassa a pénzt. Nagyon sok kisember egy év alatt vissza fogja fizetni a kapott kölcsönt és így a pénzt többször is lehet megforgatni. Pénzhiányt már azért sem lehet adni, mert ilyen megoldás mellett a pénzügyminiszternek nem volna garanciája arra, hogy a kölcsönadott pénzt tényleg erre a célra használják-e fel. Igaz ugyan, hogy az anyagot is el lehet adni, a bizottság azonban minden esetben meg fog győződni arról, hogy beépítették-e a kapott anyagot. A kormány teljesen átgondolta a kérdést és a tervezet olyan lehetőségeket nyújt, amelyekkel belül szép sikereket lehet elérni.

Mikor vehet fel Magyarország nagy állami kölcsönt

Vita a képviselőház pénzügyi bizottságában

A pénzügyminiszter kijelentései a tisztviselők fizetésemeléséről és a lakbérosztályokról

Budapest, február 17. A képviselőház pénzügyi bizottsága Kenéz Béla elnöke alatt csütörtök délután folytatta az 1927-28. évi költségvetés tárgyalását.

Az első felszólaló Bíró Pál volt. Az államvasutakkal foglalkozva, különösen felvételét sürgette. Amennyiben külföldi kölcsönt veszünk fel, előbb meg kell határozni egy gazdaság politikai sorrendet, azt a szükségességet, amely ennek kapcsán a kontrollra vezet. A költségvetést elfogadják.

Ezután Bethlen miniszterelnök szólalt fel. Azt, hogy a magyar állam nagy állami kölcsönt vegyen fel, általános közgazdasági célok kielégítése céljából, nem nagyon közeli dolog. Összes jövedelmünk még mindig le vannak kötve részben reparációra, részben pedig arra a nemzetközi kölcsönre, amelyet felvettünk és amely alól ezek a jövedelmek mindaddig fel nem oldhatók, amíg nincsen amortizálva az a kölcsön. Ez azonban nem jelent olyan helyzetet, hogy a magyar kormány minél későbbi években kopogtasson — a külföldi piacokon állami kölcsön érdekében. De a távoli jövőben szakszerű az apruzumpció, tehát amelyből Bíró Pál kiindulhat, t. i. állapítsunk meg egy sorrendet, aztán vegyünk fel kölcsönt, a szükségletek szerint nem megy olyan könnyen.

Ezután a miniszterelnök a villamosítás kérdésében adott felvilágosítást a fővárossal kapcsolatban. Hogy a kölcsönt a főváros vegye fel vagy az államvasut s hogy e kérdés kölcsönformájában vagy másképpen oldódik meg, egyre megy.

Wolff Károly szerint a kereskedelem karteleit, amelyek élősökön tényezők, feltétlenül a kello korlátok közé kell szorítani. Égetően fontosnak tartja a nyugdíjasok ügyét. A tisztviselők fizetésének emelésére vonatkozóan a pénzügyminisztertől nyilatkozatot kért.

Örffy Imre javasolja, hogy a bizottság jelentésébe vegyék fel a következőket:

— A kis- és nagyközségek anyagi helyzetének különbözősége miatt, valamint annak veszélye, hogy a kereseti adónak részükre történt törvényhozási biztosítása ezeket a különbségeket a legtöbb helyen még fokozza a bizottság elodázha-

100 EZER EMBER KAP HITELT.

Putnok Mór és Erdélyi Aladár felszólalása után Bethlen miniszterelnök elismeri, hogy kívánatos volna annak is hitelt nyújtani, aki családot akar alapítani, de figyelmeztet arra, hogy kiválasztásra is ép azért van szükség, mert a rendelkezésre álló anyagi keretek nem elégségesek. Kb. 100 ezer egyén részesülhet hitelben. — Ezután a miniszterelnök Erdélyi Aladárnak azon indítványához, hogy a nőket is részesítsék hitelben, hozzájárul.

Almássy László indítványára ezután az értekezlet elhatározta, hogy kedden délután 5 órakor folytatja a vitát. — Az értekezlet után pártvacsera volt.

tatlanul szükségesnek tartja, hogy a kereseti adó helyett azoknak más segélyforrás biztosítottassék.

Végül kérte, hogy a vidéki városok lakbérosztályát a pénzügyminiszter vegye sürgős revízió alá.

Erdélyi Aladár hangot ad annak a kívánságának, hogy a dohánytermelés utaltassék át a pénzügyminisztérium hatásköréből a földművelésügyi minisztérium hatáskörébe.

Bud pénzügyminiszter reflektált ezután a felszólalásokra. Kijelentette, hogy bizonyos fokig már is átlértünk az angol költségvetési szisztémára és ha szervesen kiépítjük, az csak előnyös lesz.

A kormány nem kéri a népszavazást kölcsön egész maradványának felszabadítását, azért, mert a jövő évre is kell fedezet beruházásokhoz és csak hosszú évekre terjedő beruházási program lehet helyes megoldás.

A pénzügyminiszter a valorizációt illetően kijelenti, hogy csak az az egy álláspont lehet helyes, ha nem valorizálnak, mert ezen a címen még sem lehet az államot tönkretenni. A tisztviselők kérdésében nem tud konkrét ígéretet tenni. Minisztersége alatt már kétszer emelkedtek a fizetések és ha az időpontot a további emelésre elkerülnék látni, — nem fog késtelkedni.

Az, hogy a kis- és nagyközségek kereseti adó helyett más jövedelmi forrásban részesíthessék, megfontolás tárgyává teszi. A vasúti nyugdíjasok bélyegilleték kérését tanulmányozni fogja. A dohánytermelést nem engedheti át más tárcá keretébe — mert az szerves része a dohányjövődéknek.

Felmerült a vidéki városok és községek magasabb lakbérosztályba sorozásának kérdése is. Ugyszólván az országnak minden községe magasabb lakbérosztályba akar kerülni. Generális intézkedést ezen a téren, államháztartási okokból, nem tehet, de egyes kivételt eseteket megvizsgál.

A bizottság a költségvetést Örffy Imre javaslatával együtt általánosságban elfogadta.

Albrecht főherceg külföldre utazik

Budapest, febr. 17. Albrecht királyi herceg mütétje után felépülve, utokurára néhány hétre külföldi fürdőhelyre utazott.

Jugoszláviának leszállította Magyarország a békeszerződésben kikötött szénmennységet

Budapestről jelentik: Magyarország a békeszerződés értelmében Jugoszláviával szemben 5 évi tartamra megfelelő napi szénmennységet leszállításra köteles. Ez a kötelezettség napiról napra mult év szeptember 12-én járt le. Minthogy azonban eddig az időpontig nem minden munkanapig lehetett eleget tenni a szerződési kötelezettségnek, az elmaradt szállítások pótlására a kormány a naptári lejárat után is folytatta a szállítást, később azonban megszüntette, mert be akarta várni a jóvátételi bizott-

ság döntését abban a tekintetben, hogy Magyarország az elmaradt szállítási részletek tekintetében minő pótlásokra köteles. Minthogy időközben a jóvátételi bizottság 1924-25-26. években elmaradt szállítások pótlására szolgáló mennyiséget már megállapította, a kormány ez év január 1-én a szállítást újból megkezdte.

A még hátramaradt hiányok megállapítása ügyében a két kormány fog közvetlen tárgyalásokba kezdeni és azok eredményétől függ, hogy az újabb szállítás meddig tart.

A vármegyék védelmében

A képviselőház ülése

Folytatták az adómérséklő javaslat tárgyalását

Budapest, február 17. A képviselőház csütörtöki ülésén Puky Endre bemutatta a közigazgatási bíróság átiratát, amely szerint Héji Imre mandátuma ellen benyújtott petíciót elutasították.

Neubeuer Ferenc helyesli az adómérséklési javaslatot. Majd ismertette a községi háztartások fejlődésének kérdését. A házadó kules leszállítását kérte. A javaslatot elfogadják.

Azután Rothenstein Mór szólalt fel, aki nem fogadja el a javaslatot. Majd Kossalka János beszélt, aki a kereseti adóval foglalkozott. A közüzemek problémáját szerinte nem lehet lekicsinyelni. Az államnak is szüksége van az üzemekre. Az érdekeltségek örömmel fogadják a szigorú takarékoságra vonatkozó kormányintézkedéseket.

Csák Károly egységspárti felszólalásában, mint régi vármegyei ember megvédelmezi a vármegyéket azokkal a támadásokkal szemben, amelyekkel különösen a szociáldemokrata párt illetve azokat. A vármegyék igenis nagy és mélyreható munkát végeztek. Maga is híve a vármegyék korszerű reformjának, de tiltakoznia kell egyes baloldali képviselők beállítására ellen, mintha a vármegyék a haladás gátlói és az új gondolat elől elzárkózók volnának holott a konzer vatívizmus bástyái. (Helyeslés a baloldalon.) Még kevésbé helytálló az a vád, hogy a vármegyék emberei lelkiismeretlenek. A vármegyék heorikusan teljesítették a rájuk háruló feladatokat, adminisztrációjuk legalább is van olyan jó, mint a szakszervezetek vezetőisége. — (Taps és derűltetés a jobboldalon, ellentmondás a baloldalon.) A vármegyék sohasem zárkóztak el a demokratikus gondolat elől és minden szociális kívánságot igyekeztek a lehetőségek szerint megoldani. A nemzet hálával tartozik a vármegyék rendszerének. Vármegyei kiskirályokat nem ismer, csak tekintélyt, a tekintély uralmát elejteni pedig büny volna.

Ezután részletesen foglalkozott az autonómia joggal, megcáfolva azokat az állításokat, hogy a vármegyei autonómia tulajdonképpen már nincs meg, mert azt felszívta az államhatalom. Maguk a vármegyék is tisztában vannak azzal, hogy szükség van a vármegyei reformra, ennek azonban nem szabad érintenie alkotmányjogi helyzetüket. Ha az autonómia gazdasági működése veszélyeztetné az állam egyetemes érdekeit, akkor ideiglenesen korlátozni lehet ezt az autonómiai működést anélkül, hogy az

alkotmány sérelmet szenvedne. Mivel a törvényjavaslat csak ideiglenes hatályu, az elvet nem érinti, a javaslatot elfogadják. (Hosszantartó taps a jobboldalon és a középén.)

Barla-Szabó József a javaslat szociális jelentőségét ismertette. A szociális intézkedések végrehajtásának megnyugtató módon kell történnie. Feleltet fontos, hogy stílus szempontból érthetők legyenek a pénzügyi rendelkezések, mert az egyszerű nép nem érti meg. Ezt az elvet különben végig kell vinni az egész közigazgatáson, mert ezzel sok félreértést lehet elkerülni. Ezután a pénzügyi adminisztráció egyes hibáira, továbbá az adók, valamint az illetékek kirovása tekintetében mutatkozó visszasságokra hívta fel a kormány figyelmét, különösen az örökösödési illeték ügyében sérelmes intézkedések kiküszöbölését sürgette. Kérte a pénzügyminisztert a felhozott jelenségek orvoslására. — A javaslatot elfogadják.

Az ülés két órakor ért véget.

Hogy áll a tervezett kulturtartományok ügye

Budapest, febr. 17. (Hivatalosan jelentik): Az egyik budapesti lapban nagy közlemény jelent meg „Elkészült a törvényjavaslat a négy magyar kulturtartományról” címmel. A közleményben foglaltak a helyzetnek egyáltalában nem felelnek meg, ugyanis a közoktatásügyi adminisztráció decentralizálására vonatkozó törvényjavaslatnak még csak első tervezete készült el, amelyet még a minisztérium sem tárgyalta le. Most még a kulturtartományok joghatása és ügyköre sincs megállapítva, a szemlézeti kérdésekre pedig természetesen még kevésbé kerülhetett sor, így tehát teljesen alaptalan a közleménynek az az állítása, hogy az adminisztratív államtitkár, a személyzet kiválasztásával megbízták, mert ilyen kiválasztásra sem az adminisztratív államtitkár, sem más tisztviselő megbízást nem kapott.

Itt említjük meg, hogy a szóbanforgó cikk szerint a tisztántuli kulturtartomány székhelye Debrecen lenne és főnöke dr. Tóth István miniszteri tanácsos, aki jelenleg a kultuszminisztériumban a református ügyosztály vezetője.

Ugyane cikk szerint a kulturtartományi törvényjavaslatl párhuzamosan más érdekes közoktatási reformokon is dolgoznak a minisz-

tériumban. A legfontosabbnak a polgáriszkolai tanárképzés nagy reformja ígérkezik. A tervek szerint rövidesen egyetemi végzettséghez kötik a polgáriszkolai tanárságot is.

Klebsberg minisztert állítólag az bírta rá a polgári iskolai tanárképzés megreformálására, hogy a vidéki egyetemeken alig jelentkeznek bölcsezhallgatók. — Debrecenben például a múlt évben mindössze három tanári diplomát állítottak ki. — Szegeden is, Pécsen is majdnem több tanára van a bölcsészeti fakultásnak, mint hallgatója. A olgári iskolai tanárképzés reformja előreláthatóan megszorozná a vidéki egyetemek bölcsészeti fakultásának diákseregét.

A derecskei petíciót április 23-án tárgyalják

Pekár Gyula derecskei megválasztása ellen Zsilinszky Endre pártja petíciót adott be. Ezt a petíciót a közigazgatási bíróság alaki szempontokból megvizsgálta és tárgyalásra alkalmasnak találta. A petíciót április 23-án tárgyalja a közigazgatási bíróság. Pekár Gyula pártját azzal vádolják, hogy 1558 szónyi többséget etetéssel, itatással és a választók megfélemlítésével érte el. Jóllehet, Pekár 3935 szavazatot kapott, Zsilinszky pedig 2376-ot, mégis kéri a választás megsemmisítését.

Egyhangú választás Gyöngyösön

Gyöngyösről táviratozzák: Lenkey Lehel a jelöltségtől visszalepett és így Hodossy Gedeon miniszteri tanácsos lesz egyhangú választással Gyöngyös országgyűlési képviselője.

Szalánycy József temetése

Miskolcra jelentik: Szalánycy Józsefet, a nemzetgyűlés volt kisközgyűlési képviselőjét, aki annakidején politikai bizalmasa volt nagyatyái Szabó Istvánnak, nagy részvét mellett temették el Aszalón.

Török és orosz tisztiek katoná'ovakat vásárolnak Debrecenben

A tegnap délutáni gyorsvonattal egy török katonai lőszerelő bizottság érkezett Debrecenbe. A bizottság tagjai: Salih bég ezredes, Ali Szulejmán és Mehmed őrnagyok lővászárúkat kaptak a török kormánytól megbízást. Összesen 425 lovat szereznek be: ennek a mennyiségnek utolsó részletét vásárolja most be a bizottság.

Pár nap múlva egy orosz katonai bizottság jön Debrecenbe, mely Oroszország lőszerelőinek egy részét itt kívánja beszerezni. A magyar nonius ugyanis szívósságánál fogva Szibériában kitűnően használható. A megvásárolt lovakat a török, illetőleg az orosz határra szállítják, ahol az illető állam vonataiba rakják át azokat. Az orosz lovak Zdolbunova orosz határállomáson lesznek kivagonirozva.

Keresztesi Sámuel elsőrendű úri szabóság
Varga ucca 1. szám
Allandóan rakáron tart: leajobb minőségű angol szöveteivel, melyből zöléses elsőrendű úri ruhákat készít mérsékelt árakban.

Az egri fajvédőpárt ellen is eljárást indít a rendőrség

Eger, február 17. Mint ismeretes, Egerben Budaváry László néhány fajvédő hiva, a Gárdonyi Géza utca 19. szám alatt támadást intézett Panyik János, egri iparos lakása ellen. A fajvédőpárt támadásának ügyében az egri államrendőrség eddig négy embert vett őrizetbe, még pedig: Farkas Ferenc volt városi adótisztet, Ifjú Kaszás Imre esperest, Rakmányi Ernő volt városi becsüst és Szajlai Sándor hentest, akik ellen a rendőrség rablás bűntette címén folytatja az eljárást. Ezeket az embereket az egri rendőrség előzetes lefolytatásba helyezte.

A véres verekedés azeddiggi adatok szerint úgy történt, hogy a fajvédők pártirodájában részletesen megbeszélték a haditervet és mint-

egy ötven főnyi, botokkal és revolverekkel felfegyverkezett földművescsapat abban a hitben, hogy a Gárdonyi Géza uccában Panyik János gri iparos lakásán kormánypárti emberek értekezletet tartanak, megtámadta a lakást. Mindenkit kizavarta komman, a házigazdát leteperték a földre és botokkal karókkal véresre verték.

A fajvédőpárt ellen a rendőrség most azon a címen, hogy a párt irodájában beszéltek meg a verekedés terveit, eljárást indít.

Hir szerint szó van arról is, — hogy Budaváry Lászlót, akinek a városban való jelenléte adott alkalmat a véres eseményre, kitűlják Egerből és a kerületből.

Bródy Sándor fia Párizsban öngyilkosságot követett el a nyílt uccán

Páris, febr. 17. Bródy Illés az utcán szóváltásba elegyedett kedvesével és felindultságában ütlegelni kezdte. Amikor a rendőrök közbeléptek, hogy a további tettelegességet megakadályozzák, Bródy Illés revolvert rántott elő és hasba lölte magát. Súlyos sebével a kórházba szállították.

Ezen a szűkszavu sürgönyön kívül, amely a Havas-ügynökség ut-

ján jutott el Budapestre, még semmi részletesebb értesítés nem érkezett Bródy Illés tragédiájáról. — Minden jel arra vall, hogy a francia sürgönyben említett Bródy Illés néhai Bródy Sándornak a nagy magyar írónak legfiatalabb fia. — 1924-ig a fiatal Fródy Budapesten élt. Tehetséges ember volt, rajzólással és festéssel foglalkozott.

Sulyos fegyházbüntetés a nyíregyházi katolikus templom betörőinek

Nyíregyháza, febr. 17. Mult év október 21-én este Radoszta József és Sztropkovics Zoltán lakatosok betörték a katolikus templomba s onnan másfél millió perselypénzt továbbá nagymennyiségű ezüst és aranyeműt raboltak el.

Ügyüket ma tárgyalta a bíróság. A két vádlott mindvégig tagadta tettét, — amíg azután Sztropkovics Zoltán védőjének beszéde után zokogásba tört ki és töredelmes vallomást tett. Elmondta, hogy Radoszta József hónapokon át üldözte őt és annyira az ő befolyása alatt állott, hogy nem birt ellentánni és segédkezett neki a betörésben.

Radoszta Józsefet 10 évi, Sztropkovics Zoltánt pedig 2 és fél évi fegyházra ítélték. — Az ügyész Sztropkovics büntetésének súlyosbításáért, — az elítéltek pedig a büntetés enyhítéséért feleltek.

Egy részeg ember rémtette

Egy asszonyt bedobott a kemencébe, férjét pedig agyonszurta

Budapestről jelentik: Kraskó György földmives 1923 január 24-ikén több társával rengeteg italt fogyasztott a koresmában. Három több mint 10 liter bort és 3 üveg pezsgőt ittak meg néhány óra leforgása alatt. Amikor Kraskó, aki vagyons gazdaember, az esti órákban kiment tanyájára, összeveszett Vicián János béres feleségével, akit bedobott a kemencébe. Szerencsére nem égett a tűz és így nem történt súlyos baleset. Vicián Jánosné ijedtében elszaladt, s amikor a férje csitítani kezdte a részegembert, Kraskó György nyugodt hangon diskurált a béressel. Figyelmeztette, hogy szoktassa le a feleségét a szájakodásról. Mond meg ennek a banyának, — mondotta Kraskó — hogyja nem fog hallgatni, így fogom leszurni és ezzel nyugodtan felemelte az asztalon levő hatalmas konyhakést s a következő másodpercben markolatig beledobta Vicián János mellébe akinek a kés a tüdejét járta keresztül, úgy hogy rövidesen belehalt a sérülésébe.

Az ügyészség szándékos ember-

ölés büntette címén emelt vádat Kraskó György ellen, akit azonban a törvényszék csak halált okozó súlyos tetisértés büntetésben mondott ki bűnösnek és ezért 4 évi fegyházra ítélte.

A bejelentett felelkezések a tábla elé kerültek, ahol helybenhagyták a törvényszék ítéletét. — A semmisségi panaszokat most tárgyalta a Kuria Rác tanácsa és Kvassay kuriai bíró előadása után az elsőfokú bíróság ítéletét jogerőre emelte.

Osszetörték Erzsébet királyné meráni szobrát

Insbruck, febr. 17. Az Insbrucker Nachrichten jelenti Meránból: A meráni Erzsébet királyné szobor fejét letörték. A szobor fejét később a Passa patak vizében találták meg. A bodeni prefektus megízérta, hogy szigorúan meg fogja tolni a tettét és kilátásba helyezte azt is, hogy az alája rendelt hatóságokat a szobor azonnali helyreállítására fogja utasítani.

A Terézvárosi Szinpad művészei az egységspárt clubjában

Budapest, február 17. Ma este az Egységspárt clubjában nagy vacsora volt, amelyen igen sok képviselő és több miniszter jelent meg. Köztük gróf Bethlen István miniszterelnök, Csáky és Bud miniszterek. Vacsora közben egyszerre megjelentek a Terézkörúti Szinpad művészei, akik eljátszották azt a tréfát, amely gróf Bethlen István miniszterelnökről és az egyedül maradt ellenzéki képviselőről szól. Az egyik színész tökéletes mása volt úgy külsőben, mint mozdulataiban a miniszterelnöknek. A képviselő nagyszerűen mulattak a tréfán és gratuláltak a színészeknek.

Miskolcon négyezer diák közül ezer bukott meg

A miskolci középfoku iskolák mult félévi munkájáról most jelent meg a statisztikai kimutatás, amelynek számai között legérdekesebb, hogy négyezerkétszáz tanuló közül ezeregy száz bukott meg.

Az adóvégrehajtó árverési hírdelmény mint veszedelmes hitelrontás

A szombathelyi ipartestület országos mozgalmat indított, hogy az adóvégrehajtások során kibocsátott árverési hírdelményekben a végrehajtást szenvedő nevé a hatóságok ne tüntessék fel, mert kevés dolog vesélyezteteti egy üzletember hitelét, hitelezőit, üzletfeleit, sőt a fogyasztóközönség előtt is annyira, mint amikor a neve árverési hírdelményen kerül a nyilvánosság elé. Az akéftámogatására felkéri az ország összes iparos és kereskedő érdekképviseleteit.

A gyilkos asszony első férjét is megakarta ölni

Bécsi jelentés szerint Grozavescu né első férjét, Caltun őrnagyot is meg akarta egy alkalommal gyilkolni, aki azonban a revolvert kiütötte felesége kezéből.

Lugos város tanácsa elhatározta, hogy diszjrhelyet adományoz Grozavescu Trajának.

Újítások várhatók a forga'mi írlések terén

Bécsben eddig a rendőrök az utkeresztéseknél egyféle jelzést használtak. A felemelt jobbkar jelentette az egyik irányban a forgalom beszüntetését, s ugyanaz jelezte másik irányban, hogy szabad az út. Ez azzal a hátránnyal járt, hogy egyidőben adatván le, az egyik irányban meginduló kocsik a beszüntetett irány utolsó kocsijai val találkoztak s ez a forgalmat akadályozta. Ezért most a berlini rendszerre térnek át, amelynél a felemelt kar azt jelenti: „vigyázat!” Kis idő múlva a rendőrvizsintes irányba hozza kezét, mire a kocsik az eddigi forgalom irányba megvállanak s csak ha a vizsintes kéz természetes helyzetébe kerül vissza, indul meg a másik irányban a forgalom. Az új rendszer sokkal praktikusabb a réginél és a magyar közlekedési hatóságok komolyan foglalkoznak azzal a gondolatval, hogy a szisztemát rövid időn belül nálunk is bevezessék.

Bonyodalmak a házhelyrendezés során kiosztott egyes telkek körül

A hiányzó vázlatrajzokat magával hozza vasárnapra Vásárhelyi bírő

A város felterjesztése az OFB-hez

Dr. Vásárhelyi Béla, az Országos Földbirtokrendező Biróság kiküldött tárgyaló bíróját még annak idején átiratot intézett a városhoz és kérte, tegye közszemlére a házhelyrendezési javaslatot.

A tanács a kívánságnak eleget is tett. Ekkor azonban kiderült, hogy a mérnöki felmérésekről szóló vázlatrajzok nincsenek mellékelve és így az érdekeltek közül sokan nem tudják megállapítani, hogy hol kaptak földet.

A tanács ezért február 10-én felterjesztést intézett az OFB-hez, a melyben bejelentette ezt a hibát és egyben közölte azt is, hogy a 15 napos határidő megkezdését a közszemlére tételt illetően ki kell tolnia annyi nappal, amennyivel később érkezik meg a kért rajzok.

Vásárhelyi Béla dr. most levelet intézett a tanácshoz, amelyben közli, hogy február 20-án, vasárnap délután 10 órakor Debrecenben lesz a hivatalos helyiségében és akkor a vázlatrajzok az érdeklődő közönség rendelkezésére állanak. Közli azt is, hogy szándékosan vitte ma-

gával a rajzokat, *nehogy azok meg sérüljenek.* Egyébként pedig megjegyzi, hogy a javaslatban a helyrajzi számok fel vannak tüntetve és így mindenki megállapíthatja, hogy melyik számnak megfelelő földet kapta.

A tanács véleménye szerint azonban ez nem elég, mert ha nagyobb ingatlan komplexumot — vettek igénybe, — vagy ahol nem vették igénybe az egész felket, hanem csak egy töredékét vagy amely telkek több helyrajzi számból áll, — azok, akiktől a földet elvették, nem tudják megállapítani a helyrajzi számból, hogy melyik darabot vették el tőlük. — Nyilvánvaló tehát, hogy a pontos térképre szükség van.

A város egyébként azt sem tudja, hogy a szabályozási vonalat tartották-e, már pedig ez a kérdés is nagyfontosságú.

Ezért úgy határozták a tegnapi tanácsülésen, hogy ismét kéri a város az OFB-t, hogy intézkedjék a hiba kiigazítása iránt és közli, — hogy a bírő által tervezett megoldás nem megfelelő.

A város hajlandó átengedni az államnak a közkórházat a központi egyetem felépítéséhez megkívánt hozzájárulás fejében

Megoldási terv, mellyel a város is, az állam is jól járna -- Mennyit adott a város az egyetem felépítéséhez

Ismeretes, hogy Debrecen városa a közkórházat az államnak bérbe akarta adni. A feltételeket is megszabták és a vonatkozó szerződés-tervezeteket felterjesztették jóváhagyás végett a kultuszminiszterhez.

A miniszter most a városhoz intézett leiratában közli, hogy a városi közgyűlés által megállapított 300 millió évi bért tulsoknak tartja és azt nem fogadja el. Nem teljesíti azt a kikötést sem, amely ugy szól, hogy 340 férőhelyet kell az államnak biztosítani a kórházban, sőt szükség esetén a járványkórházat üzemben tartani, illetőleg gondoskodnia kell a járványos betegek elhelyezéséről.

A városi tanács tegnap foglalkozott ezzel a kérdéssel és vele kapcsolatban megbeszélés formájában felmerült a központi egyetem építésének ügye is.

Dr. Magoss György polgármesternek az a terve, hogy a közkórházért ne kérjenek se bért, se egyéb megtérítést, hanem úgy, ahogy áll, felszereléssel, telekkel együtt, tulajdonjog átvételével engedjék át az államnak, még pedig azért, mert a kultusz kormány a központi egyetem felépítését csak úgy hajlandó megkezdni, hogy ha a város chez az 5 millió aranykoronát kért költséghez 2 és fél millió aranykoronával hozzájárul.

Ilyen körülmények között tehát ennek az összegnek megváltása lenne a közkórház átadása.

A polgármester véleménye szerint ezzel a megoldással mind a két fél jól járna, mert bár Debrecen városának a kórház jóval nagyobb értéket jelent, mint 2 és fél millió aranykoronát, de viszont nem kellene ekkor közpénzben kifizetni az összeget. Jól járna a kultusz-kormány is,

mert hiszen a közkórház építéletét annak idején 3 millió aranykoronára becsülték és a város azért adott annak idején 3 millió aranykoronát a klinikai építkezésekre (illetőleg 8 milliót adott, ugy, hogy 3 a klinikákra szól), mivel azt mondták, hogy a közkórház telke felszabadul, a város azt parcellázza s értékesíti és ezen az uton a város a 3 milliót visszakapja.

A központi épület felépítése körül némi bajok vannak. Az állam azt vitatja, hogy bár Debrecen adott nyolc millió aranykoronát annak idején, azonban az állam ezt ilyen értékben sohasem kapta meg, amennyiben a város ezt a pénzt még akkor a Hitelbanknál letétbe helyezte, azzal az utasítással, hogy az építkezés előrehaladásával mindig kiutalja a szükséges pénzt.

Mivel azonban az építkezés nem haladt előre, csak 1919-ben kapta meg az állam a pénzt. Akkor pedig már a 8 millió alig ért négyet.

Ezzel a felfogással szemben a város azt vitatja, hogy még jókor hoztak olyan határozatot, amelyel a közgyűlés is jóváhagyott, amely szerint a pénz feletti rendelkezési jogot a város az államra ruházta. Tehát arról az összegről a kezét Debrecen teljesen levette és azzal az állam azt csinálhatta, amit akart.

Magoss György dr. polgármester az ügy elintézésé végett magához kérte az összes iratokat, melyek az egyetem építésére vonatkoznak, azzal a bizottsági jegyzőkönyvvel együtt, amely szerint a pénzt az állam rendelkezési joga alá bocsátották és az iratokat felterjesztik tanácsgáttal végett a miniszterhez.

Ettől függetlenül azonban megpróbálnak megegyezni a kultusz-kormányal abban, hogy a közkórház átadásával elégedjenek meg a 2 és fél millió aranykoronás fizetése he-

lyett és kezdjék meg a központi egyetem felépítését.

Minden remény megvan rá, hogy Klebelsberg Kunó gróf, kultuszminiszter, a magában nagy értéket képviselő kórház épülettel, telekkel és felszereléssel megelégszik és így remény van rá, hogy végre befejezést nyer a világ egyik legszebb egyeteme, a központi épület felépítésével.

Pestelozinak „a gyermeknevelés atyjának” emlékére ünnepelték tegnap Debrecenben

Igen szép és magas színvonalú ünnepély színhelye volt tegnap délután 5 órai kezdettel a ref. kollégium díszterme.

A ref. tanítóképző intézet rendezett ünnepséget. Pestalozzi, a nagy humanista és pedagógus emlékeztetése, mely alkalomból zsunfolásig megtelt a díszterem.

Az ünnepség bevezetése a tanítóképző Csokonai énekarának pompás énekstáma volt. Kovács Béla vezényelte mellett.

Ezután dr. Veress István, tanítóképezdei igazgató foglalta el az előadói emelvényt, hogy megtartsa felolvasását Pestalozziról.

Johann Pestalozzi 1746-ban született Zürichben. Apja orvos volt. Pestalozzi eredetileg papi pályára készült, azonban később jogászkodásba kezdett. Majd ezzel is felhagyott. — Igen nagy hatást váltott ki belőle Rousseau hatalmas műve: az *Emile*, amely tudvalevőleg új és eredeti irányokat tűz ki a gyermeknevelésnél.

Az amugy is érzékeny ifjura igen nagy hatást gyakorolt Rousseau könyve. A kortársak feljegyzései szerint teljesen elhanyagolt külsejű, igen rut s nevével „fekete halál”-nak gunyolt ifju elhatározta, hogy a gyermeknevelésnek szenteli életét.

Jótekonny adományok révén árvaházat létesített a svájci Neuhofban. Ez a vállalkozása azonban, tulságos jóságá miatt esődtől mondott. Az országutak és istállók mellől felszedett fiatal csavargóknak nem igen izlett a munka. Ugyanis Pestalozzi, hogy anyagilag is biztosíthassa az árvaház fennmaradását, az épülethez tartozó telken bonsére (festékanyag) ültetvényt létesített. — Ezen kellett volna dolgozni védeenceinek, akik —

miután meghíztak és ruhát is kaptak, — megszöktek.

A szertelenség emez éveiben írta Pestalozzi örökbecsű munkáját: a „Lénárd és Gertrud”-ot, amely regény alakjában felöleli a gyermeknevelés minden ágát. Ez a munka tette Pestalozzit az ujkori pedagógia atyjává, aki oly nagy hatást gyakorolt korára, hogy az ő elvei szerint formálták át a gyermeknevelést. Később a burgdorfi várkastélyban, — egy bőkezű mecénás jóvoltából, — Pestalozzi megvetette az első tanítóképző intézet alapját. Itt már segéd-erőkkel dolgozott s intézetét oly magas színvonalra emelte, hogy királyok, heregek látogattak el hozzá, így például az orosz cár is.

Mégis, ennek a nagy humanistának mindenkitől elhagyatva, teljesen szegényen kellett meghalnia, az 1827. évben, Brugge városkában.

Hatása oly nagy volt, hogy például az ő reformjai öröklék meg a tiszántuli ref. egyházkerület vezetőiben a gondolatot, hogy 1817-ben, a debreceni kollégiumban felállították a pedagógiai tanszéket.

Dr. Veress István magas színvonalu és nagy tapssal fogadott előadása után Sütő Zoltán V. éves növendék kifogástalanul sikerült énekstáma következett, melyet Kovács Béla kísért harmoniumon.

Majd Barta Endre lendületesen szavalta el *Baja Mihálynak* „A nagy pedagógushoz” című szép versét.

Kovács Béla és Szücs Géza pompás hegedű duettje, Veress Pál hatásos szavalata után a tanítóképző Csokonai énekkara fejezte be az ünnepélyt, amikor is a *Maradj velünk* című dalt énekelte el. Bodnár Károly szakavatott vezénylete mellett.

Huszonöt év

Homonnay Dezső állomásfőnök negyedszázados szolgálati évfordulója

Huszonöt év minden ember életében nagy, számottevő idő, főként ma, midőn az emberi korhatár egyre kisebbedik. Kétszeresen nagy idő a tisztviselő, főként a vasutas életében, aki ifjuságának legszebb éveit a dübörgő vonatok közt, izgalmas órák idegfeszítő munkájával tölti el. Nappal és éjjel, a nyár hevében, a hideg télben, jó időben és viharban nemcsak a munka terhet, de az idők viszontagságát is el kell szenvednie! Holnap lesz 25 éve, hogy ebbe a munkába Homonnay Dezső — Debrecen állomás főnöke — belekóstolt. Ifju szívvel, acélos lélekkel állt ki a vágányok elé, hogy aztán mindig komolyabb mindig nehezebb feladatokkal ékesítve férfikorát eljusson ide közénk és a holnap naphoz! Talán nem is sejtí, hogy huszonöt éve tapossa a nehéz utat, hisz ha férfikora erejében áll is előttünk, a szemé az ifjuság lelkes tekintetét sugározza, szava a kitartásra, igyekvő munkára buzdít és sohasem a csüggedés és kishitőség szava!

Tetteje nem a lankadók fáradt mozdulata. Pedig szokszor nagy s nehéz feladatokkal kellett megküzdnie. Mást ne említsünk: a nagy világhétségben, a szegény hazánkra ráerőszakolt háboruban a Zimony — belgrádi vonal vasuti teendőinek egyik legfőbb végrehajtója volt, neki kellett az elenség földjén katonáink utját, előhaladását bizto-

sítani. Bécesei állt közvetlen összeköttetésben, de ki tudott neki olyan tanácsot adni? A nyugatmagyarországi küzdelmekben, mint győri forgalmi főnök állt a cselekvések utvesztőjében. Amde feladatát sikerrel teljesítette mindenütt s jutalma a koronás aranyéremkereszt a vitézség szalagján, sok olyannal, melyre méltán volt felterjesztve, de amelyet elsöpört a forradalom szele. De nem sepepte el ez sem felsőbbégsége elismerését beosztottai s hívei szeretetét! S a huszonöt év után várja a jövő s ebben is méltó munka, mely mindenkor könnyű volt és lesz számára, mint könnyű mindazoknak, a kiknek igaz hazafias érzése a munkában jegecesedik ki! Mint felsőbbégségének, neki is egy irányítójává van: „Mindent a hazáért, a hazát semmiért!” Ez a talizmán vezette és ez fogja vezetni ezután is, s ezért hisszük és tudjuk, hogy élete ezután lesz csak igazán gazdag munkában és eredményekben egyaránt! Addig is áldás és tisztesség munkájára, személyére és egész családjára!

Egy magyar ember meghalt -- Franciaországért

Budapest, febr. 17. Békéscsabára a napokban Franciaországból hivatalos irás érkezett a hatóságokhoz, amely hírül adja, hogy 1925 június 19-én egy kis francia helyőrségi kórházban Páter János békéscsabai születésű legionárius a francia katonai érdemrend tulajdonosa — meghalt Franciaországért.

Jelentkezett a hősi halott

Holtta nyilvánították, pedig friss, jó egészségben van

Makó, február 17. Különös eset történt a napokban a makói városházán. Dr. Kerekes Vilmos árvaszéki ülnök előtt kemény vigyázz állásban jelentkezett egy piros arcu legény. A esodálkozó és meglepő dött tisztviselő előtt a következő szavakkal jelentkezett:

— Hősi halott Infanterist Nagy Nagy Sándor tisztelettel jelentkezem.

Kiderült, hogy Nagy Sándor makói lakos a harcstérrel érkezett jelentés alapján a belügyminisztérium hősi halottá nyilvánította és ezt az anyakönyvekben is feljegyezték. A harcstéri jelentés szerint

1916 március 1-én esett volna el Nagy Sándor az orosz fronton. Most 11 évvel állítólagos halála után jelentkezett a hősi halott, aki eddig is tudta ugyan, halottá nyilvánították, de nem tartja szükségesnek, hogy a tévedést kiigazítsa. Most is úgy kényszerült saját maga leleplezésére, hogy a hősök szobra számára az egyes adatokat akarták szüleitől beszerezni, mivel pedig szülei mással voltak elfoglalva, őt küldték fel a városházára, hogy mondja be az adatokat. Így aztán a hatóság hivatalosan élővé deklarálta a hősi halottat.

Biharmegye példájára az egész országban megszervezik a leventék téli szellemi oktatását

A kultuszminiszter és a Faluszövetség kiküldöttei Berettyóújfaluban

Biharmegye egyes községeivel az érvényben lévő menetrend szerint igen rossz a vasuti összeköttetés. Különösen a megye déli részét nehezé vasuton megközelíteni. Így Berettyóújfalun és Sarkad között csak tíz óra alatt lehet megtenni az utat vasuton. Báránd, Nagyrábé, Sár, rétudvari, Biharnagybajom községek a déli óráktól az éjjeli órákig vasuti közlekedés nélkül állanak. Ezen az állapoton némiképpen enyhítené ugyan az autóbuszforgalom, amely azonban csak egyes utvonalon teszi tűrhetővé a forgalmi zavartokat.

A vasuti menetrend megjavítása érdekében fontos érdekellet volt Berettyóújfaluban, amelyen résztvettek: dr. Fráter László alispán, dr. Molnár Imre főjegyző, dr. Krüger Aladár országgyűlési képviselő és az államvasutak képviseletében Balás Károly kormányfőtanácsos, üzletvezetőségi igazgató, Bartha Sándor főfelügyelő, dr. Rákóczy Béla és Klár István felügyelők, továbbá Tót Gyula főintéző.

Biharmegye megbízottai azt a kérelmet terjesztették elő, és ezt a kérelmet nyomtatékosan támogatta dr. Krüger Aladár országgyűlési képviselő is, hogy a gyorsvonat álljon meg Bárádon, vagy ha ez

nem lehetséges (új személyvonat induljon Biharkeresztéstől Püspök-ladány felé, közvetlenül a gyorsvonat előtt). Tűrhető megoldás lenne az is, ha a gyors tehervonathoz személykocsikat esatolnának.

Az államvasutak képviselői kijelentették, hogy alapos megfontolás tárgyává teszik a kérelmet.

Az értekezleten az a kívánság is kifejezésre jutott, hogy a püspök-ladány—szeghalmi vonatjáratok naponként közlekedjenek.

Dr. Fráter László alispán a megye déli részével való összeköttetés megjavításának elodázhatatlan szükségességét hangoztatta, miután ezzel a vidékkel a vasuti összeköttetés tűrhetetlen. Az államvasutak képviselői kijelentették, hogy a forgalmi nehézségeken csak a motorvonatok megindításával lehet segíteni és ebben az esetben két és fél óra alatt lehet megtenni az utat Berettyóújfalun és Sarkad között.

Értesülésünk szerint ebben az ügyben nagy küldöttség fog megjelenni a kereskedelemügyi miniszter előtt Almásy Sándor vezetésével.

Az értekezleten ezután tudomásul vették a májusban életbe lépő menetrendet.

RÁDIÓ-MŰSOR

Péntek, február 18.

Budapest (555.6) 3: 9.30: és 12.00: Hírek, közgazdaság. 1.00: Időjárás- és vizállásjelentés. 3.00: Hírek, közgazdaság. 4.00: Onkel Hans mesél a gyermekeknek. 5.00: Időjárás- és vizállásjelentés. Utána: Magyar Halhatatlanok XIX. estje. Jókai Mór emlékünnepe. — (Született 1825 február 18.) — Emlékbeszédet mond Kállay Miklós. 5.40: Váci Kiss Lajos és cigányzenekarának hangversenye. 6.40: Egészségügyi előadás. Grósz Emil dr. egyetemi tanár: „A hályogról”. 7.15: „Gül Baba”. Zenés színjáték három felvonásban. Irta Martos Ferenc. Zenéjét szerete Huszka Jenő. Vezényel Kalotay László. Rendező Gyarmathy Sándor. Bevezető beszédet mond: Téglás Dezső dr. 9.45: „Friss hírek”. 10.00: Louise Friese népdalokat énekel. Polgár Tibor zongorakísérettel. Utána: Jazz-band a Ritzből.

Külföld:

4. Bern 411 (1.5): Táncezene.

3.30 Milánó: Jazz-band.
5.00 Berlin 484 (1.5): Kamarazenekar.
5.10 Nápoly 333.3 (1.5): Lucia di Lammermoor (Donizetti-opera).
Róma 449 (3): Jazz-bang.
5.45 Pozsony 300 (1.5): Szalonkvartett.
7.00 Majnafrankfurt 428.6 (9): Tosca. (Puccini-opera.)
8.00 Bécs 577 (1.5): „Der Traum ein Leben”. (Grillparzer).
Bern: Turandot. (Puccini-opera.)
Breslau 322.6 (10): Beethoven-est.
Königsberg 303 (1): Traviata
Lipsee 356.8 (4): Dies irae (Wildgans-tragédia.)
8.30 Lyon 476 (1): Hangverseny
9.00 Brűnn 441.2 (3): Táncezene.
Milánó 315.8 (1.5): Hangverseny.
Páris 447.8 (1.5): Hangverseny.
Prága 450 (1): Hangverseny
10.30 Berlin: Táncezene.
Lipsee: Táncezene.
Milánó: Jazz-band.
Pozsony: Cigányzene.

Az eltűnt szarajevói magánzó spanyolbetegségben fekszik Debrecenben

Budapestről jelentik: Tegnap este a Gellért-szálló egyik tisztviselője bejelentette, hogy a szállóból eltűnt Hadzsics Emil szarajevói magánzó, aki még január 13-án távozott el a szállóból minden csomag nélkül.

A rendőrségen azonnal megindították a nyomozást, de a bejelentésre a laptudósítások alapján tegnap délután már megjelent a főkapitányságon az eltűnt szarajevói ember bátyja, Hadzsics Kamil nyugalmazott százados és

elmondotta, hogy fivére Debrecenbe utazott, éppen most kapott tőle levelet, hogy ügyeinek intézése közben spanyol betegséget kapott és mostanáig betegen fekszik, ezért nem tudott visszatérni Budapestre.

Igy a főkapitányságon az eltűnés ügyében megszüntették a további nyomozást.

Követésre méltó példa

Szeged város 2 milliárdos költséggel a tűzoltólaktanya mellett 50--60 lakást épített a tűzoltóknak

(Szegedi tudósítónktól.) Szeged városa még a múlt év folyamán kimondotta elvileg, hogy a tűzoltólaktanya közvetlen szomszédságában a tűzoltólegénység részére 50—60 lakásos épületet emel. Erre az a tapasztalat adta az impulzust, — hogy nagyobb szabású tüzesetek alkalmával a hivatásos tűzoltóság készenléti létszáma rendszerint kevésnek bizonyult, szükség lett volna a szabadnapos legénység bevonására is. Tekintve azonban, hogy a tűzoltólegénység szerte a városban és külsőségeken is lakott, a szabadnapos legénység gyors bevonása nehézségekkel járt. Méginkább fokozta a nehézséget, hogy a város nagyszabású teleszerű alakulatai is bevonattak a tűzoltóság működési körzetében, a mentői és betegszállítási szolgálatot is ellátó hivatásos tűzoltóság létszáma a város nagy terjedelméhez képest aggasztóan kevésnek bizonyult. — Ezen oly módon óhajt a város segíteni, hogy a létszámot kisebb mérvben felemelte és a tűzoltólaktanya mellett az összes tűzoltólegénységnek, egyik tűzoltótisztnak és pár önkéntes tűzoltónak lakást épít, ahonnan a szükséges pótlás azonnal kéznél van.

Az elvi határozat kimondását most gyors megvalósulás követi, a mennyiben a város tanácsa a na-

pokban tartott ülésében kimondotta, hogy a különben modern laktanya melletti gazdasági udvar telkét és épületeit a tűzoltólaktanya-hoz csatolja és ott egyik tűzoltótisztt, valamint az összes tűzoltólegénység és pár önkéntes tűzoltó részére 50—60 lakásos épületet emel egyben kimondotta azt is, hogy az építkezéseket, amint az idő engedi, azonnal megkezdi, — a műszaki ügyosztály pedig megbizást nyert, hogy a vonatkozó tervek két hét alatt készítsse el.

Szeged városa ezen mindenképpen díszretreméltó eljárásával követésre méltó példát mutatott a vidéki városoknak, — talán városunknak is. Még inkább méltánylandó Szeged város tanácsának és közönségének fenti a tűzoltói és mentői intézmény korszerű fejlesztése érdekében hozott eme újabb nagyszabású áldozata, ha tekintetbe vesszük, hogy a város a közelmúltban a tűzoltóság meglévő autószerelvényei mellett egy autófecskendőt, autóra szerelt forgatható géplétrát, — azonkívül lófogató és autó utánakasztható motorfecskendőt szerzett be. Igaz, hogy a fenti közérdeket célzó építkezés és befektetés végeredményeképpen megtérül a városnak bizonyos idő múlva a tűzoltólegénység visszatartott lakbéréi révén.

A Máv. Filharmonikus Zenekar Beethoven-estje március hó 6-án

Folyó évi március hó 6-án este 8 órakor tartja meg a MÁV. Filharmonikus zenekar e sasonbeli 3-ik nagy hangversenyét, a Bika szálló dísztermében, Ábrányi Emil karnagyi vezénylete mellett. Ezen hangversenyét teljes egészében a halhatatlan zenefejedelem, a minden idők legnagyobb zenei lángészének, az örök tiszta fényvel ragyogó Mester: Beethoven emlékének szenteli az egyesület. — Minden tekintetben hatalmasnak, nagy arányúnak és nagy művészi gyönyörűséget ígérőnek mutatkozik ez az estély. Azután a két hangverseny után, amit az Ábrányi Emil mesteri vezetése mellett a filharmonikusok nagyszerű együttese ebben az idényben már adott s amelyeken nagyszerű teljesítményével nagy a termet zsufolóság megtöltő nagy közönséget, mint a saját is a legmelegebb elismerésre ragadta, — kétségtelennek látszik, hogy a március 6-iki Beethoven estéjével sikerülnie fog a lelkeket a Mester halhatatlan emlékének templomi áhítatába fölemelni és ezen este, mint finoman esiszolt drága-kő fog beilleszkedni abba a centennáris ünnepi koszoruba, amelyet Beethoven halálának századik évfordulója alkalmá-

ból — Klébelsberg Kunó gróf, kultuszminiszter elnöksége mellett — országosan rendeznek a kulturregyletek.

A minden tekintetben nagy kulturális jelentőségű hangverseny műsorát egyik közlelőbbi számunkban teljes egészében ismertetni fogjuk. De már itt is megemlíttünk annyit, hogy a nagyszabású hangverseny keretében emlékbeszédet mond: dr. Tankó Béla egyetemi tanár, a Tisza István tudományegyetem ékes szavú s nagytudású professzora és hegedűl Albertina Ferrari, az európai nevével, kiváló hegedűművész.

Az osztálysorsjáték huzása

Az osztálysorsjáték tegnapi huzásán a következő nagyobb nyermények huztak ki:

10000 pengőt nyertek: 13291 60829.
5000 pengőt nyert: 19437.
4000 pengőt nyert: 21279.
1000 pengőt nyertek: 10457 17368 19378 67330.
600 pengőt nyertek: 4729 27843 28705 33004 40522 41352 41543 65665.
Ezenfelül 300 pengőt nyert 24 szám, 200 pengőt nyert 92 szám és 125 pengőt nyert 1868 szám.
A huzás folytatása f. hó 18-án lesz.

SZINHÁZ ÉS MOZI

Csokonai színház műsora:

Péntek, A) bérlet: *Enyingi Török Bálint*. Szombat, félnyolcor. B) bérlet: *Enyingi Török Bálint*.

A színházi irada jelentése:

FIGYELMEZTETÉS!

Szathmáry Zoltán író, hírlapíró ur felkérésére tisztelettel közöljük, hogy

ENYINGI TÖRÖK BÁLINT mai és holnapi előadását a tisztviselők *fél árban* nézhetik meg!

Ma, pénteken A) bérletben a nagy sikert aratott

Enyingi Török Bálint TISZTVISELŐ-EST!

Holnap, szombaton B) bérletben utoljára:

ENYINGI TÖRÖK BÁLINT TISZTVISELŐ-EST!

Vasárnap délután olcsó helyárrakkal:

Az erdészlány

Kaddoss Géza Kolbay Idikó Szilágyi Maresa Szepezy Mária Halasiné Szabó Gyula Károlyi Antók Ferenc Szigei Jenő

Sláger! Sláger! Sláger! Vasárnap este először:

ASSZONYKÁM ASSZONYKÁM ASSZONYKÁM

Csupa derű és kacagás! Vig jelenetek! Charleston! Foxtrot! Shimmy-blues! Főszereplők: Kolbay, Szilágyi Maresa, Tamás, Antók, Károlyi, Szabó Gyula, Szigei.

Remefe Géza főrendező kiváló rendezésében. Szathmáry Endre karnagy avatott vezénylete mellett az

Asszonykám

operett-újdonosság pályán annyira előrehaladtak, hogy a vasárnap esti bemutató teljes felkészültségében várja a premier-közönséget! Jegyváltás! Örösi érdeklődés! Kassza-siker!

Sláger

Asszonykám

Sláger

A mozgószínházak műsora:

Agárd: Rod la Kocouval; Gábor, dráma; 7. évfolyam; és Kónakdy. Nagyvárad: Verne Gyula regénye film; Strayli Mihály két rész; egy előadásban. A téziszterepen: Ivan Mesjuokin.

Szabolcs: Uránában: Zoro Hruval. Székely: meg. tanár ur és Csetőpész kaplony. Pál: Mátéker asszony. Nita Né. és Petőczes. Székelyszéval.

Biharmegye küldöttsége a vasúti közlekedés megjavítását kéri a kereskedelmi minisztertől

A küldöttséget Almássy Sándor főispán vezeti Ertekezlet a májusi menetrendről

Megírta már a Debreczen, hogy Biharvármegyében megszervezték a levonték téli szellemi oktatását. A szellemi kiképzés minden községben egységes tanterv alapján és rendszeresen történik. Az eddigi tapasztalatok szerint a levonték szellemi oktatására nagy szükség van, mert a háborús iskolázatlanság miatt a levonték nagyrésze *megdöbbenően hiányos ismeretekkel került ki az életbe.* — Bihar megye uttörő példája, mint értesülünk, nem marad elszigetelten és remény van arra, hogy a nagyjelentőségű kérdést *országosan rendezik.* A terv az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület gyűlésén örlelődtött meg, ahol Orbán Kálmán, kir. tanfelügyelő, Bihar megye képviselőjében ismertette a levonték téli oktatásának programját.

Az egyesület Orbán Kálmán kir. tanfelügyelő felszólalásának hatása alatt elhatározta, hogy behatárolni fog lalkozik a kérdéssel, mert ez a mód mutatkozik a legelőrelvezetőbbnek. —

az iskolán kívüli népművelés problémájának megoldására. A Faluszövetség megbízottja pénteken Berettyóújfaluba érkezik és tanulmányozni fogja a biharmegyei levonték téli szellemi oktatásának nagy hozzáértéssel kidolgozott programját és annak keresztülvitelét.

A nagyfontosságú kérdés megoldása foglalkoztatja gróf Klébelsberg Kunó kultuszminisztert is, akinek képviselőjében a jövőben egy kiváló szakember jelenik meg Berettyóújfaluban, hogy személyes tapasztalatok alapján tegyen jelentést a kultuszminiszternek, a levonték téli szellemi oktatásáról.

Dr. Fráter László alispán kezdeményezésére tehát valószínűen az egész országban meg fog indulni a levonték téli szellemi oktatása és alkalmasint a testi kiképzéssel párhuzamosan az országgyűlés törvényes úton fog gondoskodni a levonték szellemi kiképzéséről is.

A Kereskedelmi és Iparkamara felhívása a vásároló iparosokhoz

Sürgősen be kell adni a városi forgalmi adóhivatalhoz kérelmüket

A vásároló iparosok panasza következtében a kamara felkérte a debreceni m. kir. pénzügyigazgatóságot arra, hogy a vásároló iparosok forgalmi adózásának mentül simább lebonnyolítása érdekében a vásároló iparosok részére az arképes igazolványokat mielőbb szolgáltassák ki, amennyiben a 29.500—1925. P. M. rendeletben megállapított előfeltételeknek megfelelnek.

A debreceni pénzügyigazgatóság a kamarának a következő választ adta: „A lakhelyükön kívül eső városokat látogató iparosok az 1925. évi 29.500 számú pénzügyminiszteri rendelet 27. és 28. §-a értelmében arképes igazolvánnyal *csak akkor láthatók el, ha mindazon (város) község nevéit, ahova vásárra szoktak járni és az ezen városokon külön-külön elért nyers bevétel bejelentik. Ugyanis az ellenőrzés gyakorlása végett ezen adatokat az arképes igazolványba mind be kell jegyezni, mert ellenkező esetben a lakhelyen kívül eső vásárokon az ellenőrző község nem tudná megállapítani, hogy az ott elért forgalom megfelel-e az arképes igazolványba bejegyzett általános összegének.* Ezen bejelentési és adatszolgáltatási kötelességének azonban az iparosok rendszerint nem tesznek eleget, hanem azt szeretnék, hogy a lakhelyükön elért forgalom után megállapított forgalmi adó alapján kapjanak arképes igazolványt.

Az ilyen irányú kérvény azonban ellenkezik a fennálló rendelkezésekkel s azért nem is teljesíthető. Végül értesítem, hogy a beérkezés sorrendjében az adóköteleseknek minden ilyen irányú kérvényük elintézését nyert, illetve kiegészítést végett a forgalmi adóhivatalnak visszajutott. — A forgalmi adó hivatalok nagyobb részének jelentése szerint pedig az adókötelesek kérvényeiket visszavonták.

Jelen ügyben tehát nem az igazolványok *lassú kiszolgáltatásáról*, hanem a kiszolgáltatás lehetőségének a hiányáról van szó.

A pénzügyigazgatóság készséggel kiállítja az igazolványokat, mihielyt annak a lehetősége megvan. Hogy pedig az meglegyen — úgy látszik — kivánatos, hogy a tekintetes kereskedelmi és iparkamara az illetékes érdekképviseleti szervek útján az illetőknek a kelendő tájékoztatást megadja.

Még kell jegyeznem, hogy a pénzügyigazgatóság a körzeti forgalmi adóhivatalokat egyidejűleg megfelelő utasítással ellátta.

A kereskedelmi és iparkamara újból körlevelet küldött ki érdekeltjeinek, melyben az arképes igazolványok elnyerésének előfeltételeiről felvilágosította az iparosokat.

Az arképes igazolvány kiállításának a feltételei a következők:

1. Arképes igazolvánnyal csak az az iparos látható el, aki a vásárokon kizárólag saját készítményű áruit árulja.

2. Arképes igazolvány kiállítása esetén az ált. forg. adó általános-összegét külön kell megállapítani a lakhely szerint illetékes városban elért forgalomra nézve és külön minden egyes városra vagy községre nézve, amelyeknek vásárolni a fel látogatja és amely városok, illetőleg községek nevei az arképes igazolványban az illető város, vagy községben elérhető vásári forgalom után megállapítandó ált. forg. adó-átalány összegével együtt az arképes igazolványban feltüntetendők.

Mint hogy azonban az arképes igazolvány elnyerésének előfeltételeit a gyakorlatban igen nehéz volt igazolni, a kamara újabb átirattal fordult a pénzügyigazgatósághoz, melyben többek között a következőket írta:

„Elméletileg kétségtelen tény, hogy az általános forgalmi adó általános megállapítása csak úgy állapítható meg megközelíthető pontossággal, — hogy ha mindazok az adatok belesz-

nek szereve, amelyeket a tekintetes pénzügyigazgatóság az arképes igazolvány kiadásának előfeltételül megkíván. Azonban gyakorlatilag lehetetlen feladatok elé állanak ezek az iparosok, mert azt senki előre nem tudja megmondani, hogy pl. 1927. évben mely vásárokat fogja látogatni és senki előre nem tudja megmondani, hogy a meglátogatott vásáron milyen forgalmat fog elérni? Lehetetlen feladatot jelent ez nemcsak az adóalányra nézve, hanem a vásártartó községek számára, amelyek N. Y. iparos által elérhető forgalom nagyságára nézve még csak megközelítő pontossággal sem tudhatnak felvilágosítást adni.

Mindez odavezet, hogy a vásároló iparosok kiséxistenciájára, valamint az általános alap pontos kidolgozásának rendkívül nehezégre tekintettel, becsüléssel kellene dolgozni s a vásároló kereskedők és iparosok társulatának bevonásával becsülé alapján kellene megállapítani a hozzávetőleges össz-forgalomnak megfelelő havi általányt, melynek megállapítása után az arképes igazolvány kiállítása a valószínűleg meglátogalandó vásárok feltüntetésével lehetővé válnék.

A pénzügyigazgatóság a kamara átiratában foglaltakat magáévá tette s a városi forgalmi adóhivatalt arra utasította, hogy a vásároló iparosok forgalmi adó általányozását sürgősen tárgyalja le.

A kamara épen ezért a városi forgalmi adóhivatal megkeresésére felhívja a vásároló iparosokat arra, — hogy a legsürgősebben, folyó hó 21-ig az arképes igazolvány elnyerése iránti kérelmeiket adják be a városi forgalmi adóhivatalhoz.

Felvilágosításokat a kamara 6-os számú szobájában az érdeklődők kaphatnak.

Az Autóforgalmi r.-t. nyilvános telefonállomásokat állít fel az uccákon

A Bikánál, a Batthyányi ucca sarkán és a Hungáriánál lesz autó-telefonállomás

A Debreceni Autóforgalmi R. T. beadványt intézett a városi tanácshoz és azt kérte, engedjék meg neki, hogy a város három pontján utcai nyilvános telefon-állomást állíthasson fel azok számára, akik a vállalatot autót kívánják rendelni. Ezek a nyilvános telefon-állomások ugyanis közvetlenül a vállalat iradáival lennének összekapcsolva.

A kérelemmel tegnap foglalkozott a tanács, amely előtt dr. Vas-Károly tanácsnok referálta az ügyet. A tanács helyeselte a gondolatot, amelynek keresztülvételére a postaigazgatóság már meg is adta az engedélyt. A tanács a maga részéről is megadta hozzájárulását a közterület igénybevételehez.

A vállalat a telefonállomások egyikét az Arany Bika szálló bejárata előtti oszlopok közül a Városháza felé eső szélső oszlop mellett, a másikat a Hungáriánál, a Piac- és Arany János-utca sarkán, a harmadikat a Batthyány-utca sarkán, a Gazdák Bankja előtti részen kívánja felállítani.

A tanács mindössze négy pengőben állapította meg az egyes közterületek jogelismérségi díját és kimondta, hogy ennek a kérelemmel feljesítése természetesen nem jelent a vállalatra nézve kizárólagosságot.

A NAP HIREI

Gróf Szapáry József emléke

Rekvium a katolikus templomban
A Lovaregylet rendkívüli közgyűlése

A Debreceni Lovaregylet Montekarlóban váratlanul elhunyt elnökének: gróf Szapáry József vbtt. ny. ezredes, volt fődvárnagy, a Ferenc József rend nagykeresztésének lelkiudvéért tegnap délelőtt 11 óra körül tartották meg az engesztelő szentmisét a Szentanna utcai római katolikus templomban. A rekviumon megjelentek az elhunyt főúr jóbarátai, tisztelői és ismerősei közül számosan, a helyőrség tisztikara majdnem teljes számban; ott volt a Lovaregylet vezetősége, vitéz László dandárparancsnok, Gencsy Károly, Steinfeld István igazgatók, Loránt József titkár, az elhunyt volt tisztársai, vitéz homrogdi Homrogdy Pál ezredes és Nedeczky Ferenc ny. ezredessel az élén.

Az engesztelő szent misét Anizies táborigazgató celebrálta.

A mise befejeztével a vegyes dandár tisztái étkezőjében a Lovaregylet vitéz László Miklós táborigazgatója vezetésével a Lovaregylet igazgatójának elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, melyen László táborigazgató meglepetéssel megjelent a szakkalparentálta el az egyesület volt elnökét, méltatta érdemeit, munkálkodását, — melyet majdnem két évtizeden át — az egyesület érdekében kifejtett. Indítványára a közgyűlés kimondta, hogy emlékét tegyék örökösül örökíti meg és Gróf Szapáry József emlékvésény elnevezés alatt egy versenyszámot ír ki. Ugyancsak ezen a közgyűlésen az újrarendezésben levő igazgatósági tagságot vitéz Homrogdy Pál ezredessel föltöltötték be. Végül a közgyűlés kimondta, hogy az egyesület ez évben 60 éves fennállásának jubileumát — május 14 és 15-én nagyobb szabású verseny rendezésével ünnepli meg és ugyanekkor diszközgyűlést tart. A közgyűlés egyben megbizta Loránt József titkárt, hogy az egyesület 60 éves történetét dolgozza fel.

— A diszpolgári oklevelek közszemlén. Mint megírtuk, a város megbízásából elkészült az új diszpolgárok részére készült művészi kivitelű oklevelek, melyeket Tociczky Oswald festőművész alkotott. A remek oklevelek számára Nagy Ferenc iparművész készített börtököt, melyek remekművei a börtökösök munkájának. Az okleveleket és a tokokat a Bosznay cég kárpátában állították ki, ahol egész nap csoportokban gyönyörködnek az emberek a művészi munkák szépségében.

— A Közegészségügyi Egyesület előadásai. Ismeretes, hogy az Országos Közegészségügyi Egyesület debreceni csoportja népszerű tudományos előadásorozatot rendez. Az első előadást dr. Józsa László tanársegéd tartotta nagy siker mellett. A legközelebbi előadást dr. Thurzó Jenő elme és idegklinikai tanársegéd tartja. Az előadás február hó 25-én lesz a kollégium dísztermében, amelyet igen nagy érdeklődés előz meg. Dr. Thurzó az elme- és idegbetegségek megelőzéséről fog érdekes és tanulságos előadást tartani. Az egyesület elnökségétől nyert értesülés szerint még dr. Erdélyi Pál, dr. Vargha Emil és dr. Csörny Károly orvosok fognak előadásokat tartani. Az előadások díjtalanul hallgathatók meg.

— A Szent László Dalegylet február 20-án este 9 órai kezdettel a Katolikus Otthonban házi estélyt rendez.

Egy hajdusámsoni cigánylegény bestiális gyilkossága

Sásvágó késsel felmetszette egy gazdálkodó hasát
A debreceni törvényszék három évi börtönrre ítélte

Balogh Zsákos Imre hajdusámsoni cigánylegényt állította tegnap az ügyészség a debreceni törvényszék elé szándékos emberöléssel vádolva. Az ügy előzményei a következők:

A múlt év november 26-án délután négy és öt óra között Balogh Zsákos Imre néhány társával kiment Hajdusámson határába sást vágni. Hogy utjukat megrövidítsék, az ösvényről letértek és Bíró Károly jómódu gazda szántóföldjén vágtak keresztül. A gazda azonban édesanyjával: özv. Bíró Imrénével kint tartózkodott a földjén és mikor meglátta őket, rájuk kiabált:

— Hej, a mindenit a cigány fajtáknak! Nem tudok a rendes uton járni!

A cigányok közelebb jöttek és pár pillanat alatt igen heves szóváltás támadt köztük és a gazdálkodó meg édes anyja között. Egyszerre csak az aszszony kapta magát és egy hatalmas pofont mért az egyik cigánylegény arcára. Erre nagyon dühbe jöttek a cigányok és Balogh, akinek ekkor már a sásvágó kés ott volt a kezében, így hördült fel:

— Menjen innen a nemzeti aszszony, mert most még az édesanyjamat is megtudnám gyilkolni!

Erre már Bíró Károlyban forrt fel az indulat. Felkapta a lábánál heverő vaspillát és azzal fejbeütötte a cigányt. Balogh nem habozott tovább:

— Az Iparoskör vasárnapi kulturdelutánjának műsora. Több ízben hírt adtunk már arról, hogy az Iparoskör e hó 20-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel kulturdelután, rendez. Most már megkaptuk a végleges műsort is, melyet a következőkben közlünk: Bevezető bevezető beszéd, szavaltat s Elefánthy Sándor pedagógiai előadása. — A kulturdelutánra, mely belépti díj nélkül rendeztetik, felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét.

Selvem és bársonykalap modellek legolcsóbban a Kalapüzemben, — Piac ucca 9.

— Meghosszabbították a billiárdverseny jelentkezési határidejét. Lapunk korábbi számában hírt adtunk már arról, hogy a Debreceni Iparoskör tagjai részére billiárdversenyt rendez, február 15-iki jelentkezési határidővel. — Mintán azonban a verseny iránt oly nagy érdeklődés nyilvánult meg, hogy a vigalmi bizottság szükségét látta a jelentkezési határidő kitolásának, így azt február hó 20-án esti 8 órában állapította meg. Felhívjuk ennélfogva mindazokat, akik a versenyben részt kívánnak venni, hogy fenti határidőig feltétlenül jelentkezzenek az Iparoskörben.

kapta a bicskát és markolatig döfte a gazdálkodó hasába. A kés a beleket összeszaggatta és rengeteg vér elfolyt. Bíró azonnal beszállították a debreceni sebészeti klinikára, ahol másnap hashártyagyulladásban meghalt.

Balogh Zsákos Imrét a csendőrök még aznap letartóztatták. A nyomozás és a vizsgálat lefolytatása után tegnap került az ügy a debreceni büntetőtörvényszék elé. A főtárgyalást dr. Balogh Béla tanácselnök vezette, a vádat dr. Eöry Kálmán kir. ügyész képviselte, a vádlott védelmét dr. Borbély Miklós ügyvéd látta el.

A vádlott mindent bevallott. A kihallgatott tanúk is hasonlóan adták elő az esetet. Dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő előadta, hogy a sásvágó kés alkalmas volt az ember élet kioltására. Az elhalt a hasán nyolc centiméter hosszú sérülést szenvedett és hashártyagyulladásban halt meg.

A perbeszéd elhangzása után a törvényszék erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés bűntettében mondta ki Balogh Zsákos Imrét hűnösnek és ezért három évi börtönrre ítélte. Az ítéletet a kir. ügyész a minősítést, a védő annak súlyos volta miatt megfellebbezte. Az elítélt ellenben megnyugodott és bűntetésének kitérését mindjárt meg is kezdte.

— Vadászok és gazdák figyelmébe. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara által életre hívott Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület — a hazai madárvilág ismereteit célzó tevékenysége során — módot és alkalmat kíván nyújtani Debrecen város vadász- és gazdaközönségének arra, hogy a vadászható madarak ismeretében magát tökéletesíthesse. E célból minden hét hétfőjén délután 6 órai kezdettel a ref. főgimnázium természetrajzi termében szakelőadásokat rendez, mely előadások keretében mindaz bemutatásra és ismeretítésre kerül, amit a vadász- és gazdaembernek a hasznos vagy kártékony madarakról tudnia kell és illik. Az előadói tisztet dr. Nagy Jenő, a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület igazgatója, az országosan ismert jeles ornithológus látja el, akinek szakirányu és kimagasló képességei az előadások érdekes és gyakorlati sikerét már előre is biztosítják. Ezen előadásoknak a gazdaközönséget is közvetlenül érintő gyakorlati vonatkozásaira tekintettel, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara az előadások látogatását ezuton is ajánlja gazdaérdeklődés figyelmébe.

xFortuna bérautó vállalat Csapó ucca 10. Kocsirendelés 320. számú telefonon.

Nyilatkozat

Dr. Vásáry István polgármester-helyettes, főjegyző az alábbi nyilatkozat közlésére kérte fel lapunkat:

A „Hajdúföld” című napilap az utóbbi időben nagy előszeretettel és különös megkülönböztetéssel foglalkozik személyemmel. Addig, amíg csak egyéni véleményének ad kifejezést, nem szölok egy szót sem. Mindenkinék egyéni joga személyekről és dolgokról magának véleményét alkotni. Most azonban kénytelen vagyok szólni, mert a Hajdúföld nemcsak egyéni véleményt mond rólam, hanem velem kapcsolatban olyan tényt állít, ami nem fedi a valóságot. Nem lakom a saját fényes uri házámban, mert ilyenemmel nem rendelkezem.

Ez a valótlan állítása a „Hajdúföldnek” alkalmas arra, hogy a házhely ügyben eljár bíróság személyvel szemben szabálytalan eljárás gyanuját keltsse, mert ha én saját fényes uri házámban lakom nem lehet törvényes igényem házhelyre.

Az említett valótlan állítás megcáfolásán kívül még ez a körülmény, a távollévő eljáró bírói személy megvédése, kényszerít arra, hogy szokásom ellenére most az egyszer ne hagyjam szó nélkül a „Hajdúföld”-nek személyemmel kapcsolatban tett kijelentését.

A védelemre ugyan nincs megbízásom, de ennek ellenére ezt kötelességemnek érzem, amikor a személyemmel kapcsolatban tett valótlan állítás adhat szabálytalan eljárás gyanujára alapot.

Dr. Vásáry István.

— Kulturális előadás a Kath. Otthonban. Vasárnap délután 5 órai kezdettel lesz megtartva a Katolikus Otthonban a Kulturális ciklus VII. előadása. Ez alkalommal dr. Mellau Márton, a Szeváts-intézet igazgatója tart előadást „A nőnevelés ferdeségéről” címmel. Dr. Borbély Mihály, a Fűvészkert uccai vizgyógyintézet orvosa pedig a természetes gyógy módokról fog előadást tartani vetített képek kíséretében.

— Izr. istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban. Ki-sziszto szombatján: Pénteken este 5 órakor. Szombaton reggel Haskomoli egynegyed 8. Muszaf-ima délelőtt fél 11. Mincho-ima 4, esti ima háromnegyed 6 órakor. A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel fél 8 órakor. Hétköznapokon mindkét templomban reggel háromnegyed 7 és este egynegyed 6 órakor. — Az elnökség.

— Gazda leventék mulatsága. Debrecen város leventéinek gazdacsoportja f. hó 19-én (szombaton) 20 órai kezdettel táncal egybekötött műsoros estélyt rendez az Albert-féle vendéglő (Városháza) nagytermében. A műsor különös érdekessége lesz: énekszámok, birkózás, boxolás, magán- és körtáncok. Belépésre jogosító igazolványok az egyes leventéktől kaphatók. A cél jótékony: a leventesport előmozdítása. Erre való tekintettel szives adományokat a bál helyiségében, a belépés alpalmával közönséggel fogad a rendezőség.

— Halál a pályaudvaron. Szerdán délelőtt a szolnoki vasúttal, más peronján összeesett és rövid szenvedés után meghalt Weisberger Béla kunhegyesi kereskedő. Rokoni látogatására jött Szolnokra és haza akart éppen utazni, mikor a peronon hangos jajszóval a szivéhez kapott és szívszélhűtés következtében azonnal meghalt.

Élőhalcsarnok

Hal és vadkereskedés

Arusit: édesvízi élőhalat, tengeri halkülönlegességeit és mindennemű lólt vadat
DEBRECEN, CSAPO UTCA 37.
Telefon 7-86.

Rendőri értekezlet az erkölcsvédelmi rendelet ügyében

Az erkölcs hatályosabb védelméről hozott belügyminiszeri rendelettel kapcsolatosan a debreceni rendőrkapitányság tisztikara tegnap értekezletet tartott. Sággy rendőrfőtanácsos elnöklése mellett. Az értekezleten a tisztikar úgy határozott, hogy a 21-én életbelépő rendelet megjelölésé előtt plakátokon közli a közönséggel a rendelet végrehajtásának körülményeit.

Nagyszabású dalestély a „Koronában“

A dalestély február 26-án, este 8 órakor kezdődik

Mint már többször megírtuk a debreceni Iparos Dalegylet e hó 26-án szombaton este tartja nagyszabású dalestélyét a Korona díszteremben. A rendezőség semmi áldozattól sem riadt vissza, hogy ez eseményt olyan keretek között tartsa meg, mely messze felülmúlja a múltban rendezett hasonló estélyeit. A változatos és gazdag tartalmú műsor minden egyes száma a legnagyobb tetszéssel fog találkozni a olyan szórakozást fog nyújtani, amelyet csak nagyon ritkán lehet megtalálni. Az estély műsora a következő:

1. Nyitány. Rác Laci zenekara.
  2. Prolog. (Ábrányitól) Előadja Földessy Lajos.
  3. „Daloljatók“ (Hoppe R.) Éneklő a dalegylet.
  4. „Magyar toborzó“. Bemutatja Koller Adika.
  5. „Magyar dalkeringő“ (Kollvenc R.) Előadja: Bakk Nelli, Fogarassy Gabriella, Tóth István és Nagy Lajos dalegyleti tagok.
  6. „Sajkadal“ (P. Nagy Zoltán) — Éneklő a dalegylet.
  7. „Műdalok“ Éneklő Tanner Vilike.
  8. „Tánc trió“. Előadja: Vajda Rózsa, Bogdán Zoltán és Sidó Zoltán.
  9. „Éji dal“ (dr. Horváth Ákos). — Éneklő a dalegylet.
  10. „Az óra“ (Löwe). Zongora kísérettel éneklő Wolfarth Ernő dalegyleti tag.
  11. Tréfás jelenet. Előadja: Papp László, Bogdán Zoltán és Sidó László.
  12. Népdalegylet. (dr. Amval Armand). Éneklő a dalegylet. Zongorán kísér: Nagy Józsefné, Kovács Mária.
- A dalegylet énekszámaival vezényli Bakk Béla karnagy.
- Műsor után tánc reggelig Schaff János táncosvezető vezetésével.
- Ilyen pompás és változatos műsor már nagyon régen nem volt összehívva s már ez maga biztosítja a kitűnő formában levő dalegylet ezen estélyének tökéletes sikerét. A műsor gazdag tartalmára való tekintettel az estély pontosan 8 órakor kezdődik. Belépődíj 1 pengő 60 fillér és a vigalmi adó.
- A nagyszabású igéző dalestély iránt természetesen városszerte rendkívüli érdeklődés nyilvánult meg, annál is inkább mert amióta az Iparos Dalegylet olyan jeles sikereket szerzett a soproni dalosversenyen, a közönség minden rétege a legteljesebb figyelemmel kíséri az egyre fejlődő dalegylet működését.
- Ezok után bizonyosra vehető, hogy a dalestély nemcsak erkölcsileg de anyagiilag is kitűnően fog sikerülni.

Tavaszi angol szöveg
különlegességek megérkeztek
FELDHEIM IMRE posztóházába
KOSSUTH UCCA 6.

Aki mint elmebeteg megtanulta az orvosi tudományt

Berlini orvostanár fiának adta ki magát egy szélhámós és befurakodott az orvostanhallgatók közé
A rendőrség elfogta és letartóztatta

Régen körözött szélhámós fiatal embert fogott el a miskolci rendőrség és kísértette át a debreceni rendőrségre. Klein Imre, 23 éves, jó megjelenésű fiatalember hónapok óta járta Európát s így Svájcban, Olaszországban, Németországban, Ausztriában, Csehországban s legutóbb Debrecenben is látogatást tett, ahol egy berlini orvostanár fiának adta ki magát s az így keltett bizalmat kihasználva, többféle szélhámosságot követett el.

Debrecenben, mint Körner Imre, berlini tanár fia, befurakodott a jobb társaságokba, ahol elmondta, hogy diplomát szerezni jött Magyarországra. A szakkollegában feltűnő jártas íjű hamar megnyerte az orvostanhallgatók bizalmát és barátságát. Egyik orvostanhallgató el is vitte szülei lakására, hol 16 napig lakást, kosztot adott neki. Másik jóhiszemű ifjú pedig 25 pengő kölcsönt adott a szélhámósnak, aki egy nyugtát adott arról neki, amelyben felhatalmazta, hogy az egyik bank-

ból kiutalando 200 pengőt felveheti s abból a kölcsönösszeget levonhatja. Amikor Klein Imre érezte, hogy Debrecenben elkövetett szédelgésai nem maradhatnak sokáig titokban, váratlanul eltűnt a városból és Miskolcra tette át székhelyét, ahol szintén sikerült potya lakáshoz, ellátáshoz jutnia, sőt még praktizált is.

A sok turpisság és csalás azonban mégis kiderült, mert a debreceni kölesönző jóismerős bejelentette Klein Imre üzemleit és feljelentette a rendőrségen. A kiadott körözőlevel alapján aztán a miskolci rendőrség elfogta és átadta a debreceni rendőrségnek. Kihallgatása alkalmával a szélhámós fiatalember elmondta, hogy másfél évig elmeegógyintézetben volt, ahol mint beteg, orvosi könyveket olvasott és azokból szerezte a szélhámosság során csillogtatott szakszerű tudását. A rendőrség Klein Imrét őrizetbe vette és a nyomozást megindította, előéletének megállapítására.

— A statusquo izr. hitközség figyelmezteti adófizető tagjait, hogy a folyó negyedévi adó február hó 15-én vált esedékessé. Aki ezen negyedévi adóját február végéig a hitközség pénztárába be nem fizeti, január 1-től kezdve késedelmi kamattal terheltetni fog. — Pénz- és gazdasági ügyosztály.

Ha rosszul lát, mie'őbb keresse fel Nagy látszereszt, Piaccucca 30. főposta mellett. Javítások szakszerűen készülnek.

— Felhívás a jószívű emberekhez. Pár héttel ezelőtt irtunk Halmi Lajosról, aki a Csanak házban volt házimester. A múlt évben egy véletlen szerencsétlenség következtében súlyos égési sebeket szenvedett. Azóta teljesen munkaképtelen. Eddig meglévő bitorait adta el, de most már semmije sincs és a legborzasztóbb nyomorban van. Ma már ott tart, hogy betevő falatja sincs. Ezton fordul a jószívű emberekhez, hogy segítsenek rajta, mert különben elpusztul. Adományokat átvessz lapunk kiadóhivatala, mi pedig készséggel nyugtázzuk azokat.

Alkalmi ajándéktárgyak, arany ezüst, alpakka ékszerek meglepő olcsón vásárolhatók a „Központi ékszerházban“, Piaccucca 30. sz.

— Születések: Az anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be a tegnapi nap folyamán: Csura Albert vilányi kalauz, fia Attila Ábel; Szilágyi Mária háztartás, fia Mihály; Oldal Mihály földműves, fia Mihály; Jankovits Mendel pincemester, leány Edith; Vida Lajos biztosítási üzletszerző, leány Márta Juliánna; Horváth Gyula máv. üzemi segédlist, fia Attila Gyula Ede; Braun László fűszerkereskedő, fia Sándor; Tóviski Lajos kőművessegéd, fia Lajos; Nagy József dohánygyári munkás, leány Mária Ágnes; Molnár Juliánna háztartás, fia Sándor; Rác Róza házi eszléd, fia Zsigmond.

— Átadták az ügyészségnek a Péterfia uccai betörőt. Megírtuk, hogy a Gombos-féle hentesüzlet betörőjét a rendőrség elfogta. Kihallgatás során a betörő Sinka János beismerte azt is, hogy a Degenfeld téren egy kocsiról egy pokrócot ellopott. A lapok híradásai nyomán tegnap a pokrócért jelentkezett a Müller-cég, mint jogos tulajdonos. Sinka Jánost, miután ügyében a rendőri nyomozás befejeződött, — átadták a kir. ügyészségnek.

— **Szenzációs tartalommal jelenik meg ma, pénteken este a Tiszántúli Ipar és Kereskedelem, ez a tiszántúli építőiparosok, vállalkozók, kereskedők lapjának új száma. — Közli az összes tiszántúli versenytárgyalási hírdetményeket, munkaalkalmakat stb.**

Szenzációs uridivat különlegességek legolcsóbban Frank Edénél

Eladó

A DIÓSZEGI-UT 26. SZ. ALATTI 600 NÉGYSZÖGÖLES INGATLAN

melyen van két szoba, konyha és kamarából álló lakás, két helyiségből álló üzlethelyiség, a lakással egybeépítve, hol előzőleg 16 éven át vendéglő állott, 150 sertésre való akol s az akol fölött 3 vagon terménynek való raktár, nagy pince. Az udvaron jóvízi kut. A vevő az egész ingatlant azonnal bir- tokba veheti

ERTEKEZHETNI A TULAJDONOSNÁL

Szabó Sándornál, a helyszínen.

Az ingatlan gazdálkodónak, vagy esetleg vendéglősnek minden pénz megér!

Gyászrovat

UJVÁRY JÓZSEF REF. EGYHÁZI TISZTVISELŐ GYÁSA.

Ujváry Józsefet, a debreceni ref. egyház népszerű, általánosan becsült tisztviselőjét és presbyterét és nejét mely gyász érte. Feleségének édesanyja özv. Katona Andrásné, sáji Balla Anna hét havi súlyos szenvedés után 86 éves korában, szerető gyermekei körében elhunyt. A megboldogult szatmár megyei régi nemesi család sarja volt. Temetése ma, pénteken délután fél három órakor fog lefolyni az Árpádtér 39. számú gyászháztól. A gyászcsert alkalmából Ujváry József és nejeinek sokan fejezték ki őszinte részvétüket.

ELHUNYT NYUG. AKADÉMIAI TITKÁR.

Kneusel Herdlika Béla, ny. gazd. akadémiai titkár, folyó évi február hó 16-án, életének 83. évében, hosszú és kínos szenvedés után meghalt. Az elhunytat folyó hó 18-án délután fél három órakor helyezik örök nyugalomra a Szentanna utcai róm. kath. temető kápolnájából, az evangélikus egyház szertartása szerint. Az elhunyt akadémiai titkár nagyszámú rokonság és széleskörű ismerősök gyászolják.

A Debreceni Sakk-Kör háziversenye

A Debreceni Sakk-kör folyó febr. hó 21. napjától kezdődően tartja tavaszi házi-versenyét, amelyen a Sakk-kör tagjain kívül a versenyvezetőség engedélye alapján nem tagok is részt vehetnek. A játékosok a jelentkezők számához mérten hatos vagy nyolcos csoportokba osztatnak s mindegyik csoport két első helyezettje és a legelső klasszisa tartozó játékosok, akik t. i. a Sakk-kör valamelyik első osztályu versenyén vagy ezzel egyenértékű más versenyen első díjat nyertek (dr. Barabás, dr. Bay, Dalmy, Kulcsár K., dr. Szabados S., Torma) külön győztes csoportban játszanak a díjakért. — A döntőben résztvevő játékosok az ott elért helyezéseik sorrendjében nyernek meghívást a később rendezendő bajnoki versenyre. Nevezni dr. Kocsis Sándornál, a Sakk-kör pénztárosánál lehet, szombaton, vasárnap és hétfőn este 6 órától a Royal kávéházban. Nevezéskor bányapénzü 4 pengő és nevezési díj fejében két pengő teendő le.

A kommunizmust dicsérte és a kormányzó személvét gyalázta egy ügynöknő

Nemzetgyalázás és kormányzócsúrtés miatt kísérték át Nyiregyházáról a debreceni kir. ügyészség fogházába Löwi Sándorné könyvügyőknőt. — Nyiregyházán egyik polgári családnál lakott albrétben Löwié. A napokban a háziakkal heves „politikai“ vitába elegyedett a könyvügyőknő és a vita izgalmaiban a kommunizmust dicsérte, majd a kormányzóra tett súlyosan sőtört kijelentéseket.

A vakmerő eljárásn nagyon felháborodott háziak Löwi Sándornét feljelentették, akik a nyiregyházai ügyészség letartóztatott és miután a nemzetgyalázási ügyekben a debreceni törvényszék ítélkezik, átkísértette az itteni ügyészségre. A vizsgálóbíró tegnap kihallgatja a nemzetgyalázó nőt és letartóztatja.

Sodrony ágybetétei
legjobb minőséget készít
Neumann Patentia ucca 17

Allandóan frissen csapolt dupla **márciusi részvény sör** és kítőző zóna reggeli
ujjonnan megnyílt
kényelmesen berendezett főúszintű éttermemben kapható.
Diósi. Piaccucca 42. Pannonia étt-rem

Debrecenről Palesztináig

A kitömött madártól a fürdőkádig, minden a legjutányosabban az Ingóságközvetítőnél kapható (Kálvin-tér 19. sz., ref. püspöki bérpalota; telefon: 1-99). Itt alkalmi áron szerezhetsz be mindent. Állandó közvetítő vétel és eladás.

Páratlan alkalmi vétel: női rószatal, ebédlőszökek, antik komótok, egész és fél hálók, magános ebédlőszekrények, nagyon szép íróasztalok, konyhaszekrények, összecukható vaságalyok, hecserek, diványok, matracok, fürdőkádak, férfi és női varrógépek, tükrök, virágállványok, Madonna-képek, gobelinok, antik órák, szobrok, gyönyörű miniatűrök, régi poharak, porcellánok, valódi debreceni és hortobágyi emléktárgyak: eredeti debreceni csikóbőrös kulacsok, pástyor-karikások, tányéros debreceni pipák, tányéros dohánycsokók, fokosok; névnapi ajánléktárgyak: nagyon szép vázák, tintatartó készletek, dohányszó-dobozok és mindenféle ingóságok.

Keresünk megvételre: zálogcédulákat, fürdőkádakat, varrógépeket, gyermekkoscsikat, íróasztalokat, mindenféle butorokat, ebédlő- és futószőnyegeket, kerékpárokat, mindenféle régiségeket, magános butordarabokat és mindenféle ingóságokat.

Ha elköltözik, forduljon az Ingóságközvetítőhöz, — mert mindenféle ingóságát így adhatja el a leghamarább.

Jól jegyezze meg: ha bármit venni vagy eladni akar, — mindenek előtt járjon el az Ingóságközvetítőbe! — Milliókat spórolhat meg és mindent egy helyen beszerezhet, ha itt vásárol!

Régi nagy biztosító intézet keres agilis küllisztviselőket
Élelbitás részére fix fizetés és magas jutalékozással. Cím a kiadóban.

KÖZGAZDASÁG

Terményárak.

A löszdefinácós hivatalos árjegyzései: buza 75-ös tiszai 32.90—33.30, felsőtiszai 32.70—33.10, 76-os tiszai 32.30—33.70, felsőtiszai 33.10—33.50, 77-es tiszai 33.80—34.20, felsőtiszai 33.60—34, 78-as tiszai 34.20—34.60, felsőtiszai 34—34.40, rozs pestvidéki 25.90—26.10, rozs más 25.90—26, árpa elsőrendű 22.60—23.40, árpa középmínőségű 22—22.50, sörárpa felvidéki 27.10—29.60, sörárpa egyéb 25.60—27.60, zab elsőrendű 21—21.40, zab középmínőségű 20.80—21, köles 16—16.60, tengeri új 19.60—20, korpá 15.70—18, lóhere 220—250, lóhere arankás 175—185, lucerna 250—280, pengő ab Budapesti métermázsánként.

Ferencvárosi sertésvásár:

Felhajtás 220. Árak: könnyű 1.36—1.46, közepes 1.46—1.54, nehéz 1.54—1.60.

Valuta- és deviza-árfolyamok.

Angol font	27.717	27.877
Belga leger	79.49	79.75
Cseh korona	16.90	16.98
Dinár	10.02	10.07
Dollár	269.	571.40
Francia frank	22.40	22.80
Hollandi forint	228.50	229.50
Lengyel zloty	63.10	64.60
Lei	3.21	3.31
Leva	4.10	4.16
Lira	24.65	25.10
Német márka	135.35	135.85
Osztrák schilling	80.375	80.725
Norvég korona	146.80	147.45
Svéd frank	109.35	110.25
Svéd korona	152.40	153.05

Takarítás közben ellopta munkaadója pénzét és megszökött egy cselédleány

A rendőrség a büntetett előéletű tolvajnt elfogta és letartóztatta

Többszörösen büntetett cselédleányt vett őrizetbe tegnap a rendőrség. Lopás büntette és vétségeért az elmúlt tíz év alatt négy ízben ítéltek el, azonban a rosszra hajlamos leány megint lopást követett el. Ráskai Róza 26 éves Téglavető 301. szám alatti lakos foglalkozás nélküli cselédleányt Asztalos Endre fuvarozási vállalkozó elhívta házához, hogy a takarításnál és a nagymosásnál segítkezzen.

Ráskai Róza a hívásra meg is jelent és egyelőre a takarítással foglalatkoskodott. Ágyazás közben az egyik párna alatt megtalálta Asztalos Endre pénztárcáját, melyben 20 pengő volt és ellopta. — Az

éjjeli szekrényen is pénzt talált a leány, összesen nyolc pengőt, s ezt is hasonlóképen magához vette és megszökött.

A háziak a lopást hamar észrevették és a tolvaj cselédleányt feljelentették a rendőrségen, amely elfogta és őrizetbe vette.

Ráskai Róza kihallgatásakor beismerte tettét és elmondta, hogy a pénz egy részén élelmiszereket vásárolt és egyik barátjával közösen elfogyasztották. Másnap pedig a moziba mentek a megmaradt pénzből. A megrögzött tolvajleányt a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte és átfogja kísértetni a kir. ügyvézségre.

SPORTHIREK

Sportvonatok Debrecenből Budapestre

Három és félóra alatt teszi meg az utat az ilyen sportvonat

Mint értesülünk, a II. számú menetjegy-iroda a nagyobb fővárosi sportesemények alkalmából sportvonatok beállítását eszközölte ki a Máv. elnökgazgatóságától.

Ezek a sport-vonatok, külföldi min-tára, a vidék, közelebben pedig Debrecen sportközönségét viszi fel a fővárosba.

A sport-vonat azonban Debrecen—Budapest között csak abban az esetben lesz beállítva, ha arra legalább 320 jelentkező van, Ebben a 320 utas sorában lehet akárhány szabadjegyes, vagy kedvezményesjeggyű utas, fő, hogy legalább 320 létszám meglegyen. A vonat III. oszt. Pullman-kocsikból fog állani és Debrecen—Budapest között 80 kilométeres sebességgel rohog. Mint hogy sehol sem áll meg a közbeszó állomásokon, így az utat 3 és fél óra alatt teszi meg.

A menetdíjak igen kedvezményesek. Annak ellenére, hogy az újonnan beállított sport-vonat tulajdonképpen gyorsvonat, mégis az azon utazók a személyvonati jegy 67 százalékát fogják fizetni.

A II. számú menetjegy-iroda a sportvonat jegyeihez a sporteseményeken való megjelenéshez szükséges belépőjegyet is és mindent beszámítva, úgy a vasuti jegy, mint a sportesemény végignézésére szükséges jegy ára 12 pengőt fog kitenni.

A sportvonat reggel a gyors előtt indul és visszafelé még aznap este a 6 óras gyors után.

Minden nagyobb fővárosi sporteseményhez utbaindítanak ilyen sportvonatot, feltevé, ha meg lesz a 320 utas létszám.

Arra vonatkozólag, hogy mikorra tervezik az első sport-vonat elindulását, azt a választ kaptuk, hogy március 13-án megy az első sport-vonat a fővárosba, amikor a Boeckay fog a fővárosban mérkőzni.

A Püspökladányi Levente Sportegyesület propaganda bírókó versenyének nevezései.

Pehelysúly: Kovács Imde, Sövári József, Nagy Kálmán, Mező István — DMTE. Nussbaum László, Papp György, Cseszmege József, Krausz Sámuel DTE. Király Lajos NyKISE. — Kisközépsúly: Dalmi János DMTE, Szabó József DTE. Vass Pál, Labonez Mihály, Nyitrai Kálmán DVSC. Szakács József NyKISE. — Nehézsúly: Fekete Lajos DTE. Raecskó Sándor NyKISE. — Könnyűsúly: Lénárd Antal, Neorsics Ferenc, Piroška József DMTE. Tóth László, Szöke János, Vadász László, Papp István DTE. Pocsaji András, Pocsaji Sándor, Szilágyi István DVSC. Vörös Mátyás, Schönwald Andor NyKISE. — Nagyközépsúly: Ferenczi Lajos DMTE. Lehovits Sándor DTE. — Paulovich Pál sk., kerületi előadó.

NYILT-TÉR

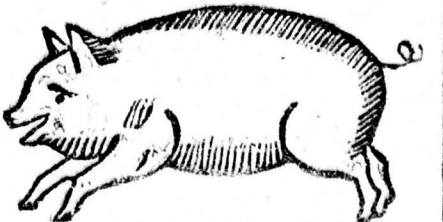
*E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Tavasza

az összes előkelő fővárosi divat színek festését és alkalmi női és férf ruhák vegytisztítását készítem.

Biró

Festő és tisztító műintézet (Bikaudvar és Péterfia-u. 30.)
Aranyéremmel kitüntetve, 1926.
Debrecen.

Zsirosszóda

szappanfőzéshez a legerősebb fokban, garantált minőségben, nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletben

Plac uccá 10. alatt, Bikával szemben. Győződíjon meg saját érdekében egy próbavétel.

Könyvujdonságok.

Ápril Lajos: Rasmusson Hajóján 2.
Boja Mihály: Oh szép ifjúságom 3.20.
Barát—Eber—Takács: A művészet története 40, F. L. Barclay: Esti dal 4.20, F. L. Barclay: Shentone Asszony 4, Bashkirtseff Mária: Intim vallomásai I—IV. 26.40, Borbély A.: Spiritismus 6.40, Brehm: Az állatok világa I. k. 5. tetben 60, Bunin Iván: A szerelem szentsége 2.40, P. Lois Coloma: Boy, 2.90, De Coster: Thyl Ulenspiegel 9, Erdős René: Aranyveder 3, F. P. Fretet di Santo Francesco: Assisi szent Ferenc kls virágai. Fordította: Tormay Cecilia 1.80, G. Freitags: Welt Atlas 275.000, Fuchs: Az ujkor erkölcsötörténete I—III. kötet 300.000, Fekete—Váradi: Széchenyi vallomásai és tanításai 14 P. Gulácsi: Fekete völgyének I—III kötet 10 P. Goethe: Faust 2.40

Révész Imre emlékezete.

Születése százéves évfordulója alkalmából a Tiszántúli református egyházkerület közgyűlésével kapcsolatos emlékülnepeken 1926. november 24-én elmondott beszédek és meghozott közgyűlési határozatok. —40. Herpay: Nemes családok Hajdúvármegyében 8. Prof. Hickmann's: Geographischer universal atlas 187.000. — Heltai: Az asszony körül 4.80. — J. Kessel: A véres puszta 3.60. — Kraft Ebing: Psychopathia Sexuális van Loon: Az emberiség története 20. — Lyka: A magyar akt-kiallítás 30. — Lambrecht: Az őszember 40. — Révész: Ady I—III. díszvázson kötetekben 47.20. — Vécsey Leo: Az élet cirkusz 3. — Dr. Válf Ottó: Vezérfonal az adóügyi hatóságok és a bíróságok által elrendelt könyvvizsgálat és üzlet-vitel bírálat eszközéséhez 8. — Dr. Verzál Frigyes: Életről, betegségről és halálról 5.60. — H. G. Vels: Amikor az üstökös eljön 4.80. — H. G. Vels: Kipps egy jámbor élet története.

A felsorolt művek kaphatók és megrendelhetők

„Méliusz”

könyv, zenemű, papír, írószer kereskedésében Debrecenben, Ferenc József ut 26 szám. Telefon: 2—70. szám.

91—1927. szám.

Arverési hirdetés

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. paragrafusa értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a derecskei kir. járásbírósnak 1926. évi P. 2987. számú végzése következtében dr. Nyíri Ernő ügyvéd által képviselt Phönix és Bécsi egyesült bizt. intézet rt. járára vértési lakos ellen 236 pengő 16 fillér és jár. erejéig 1927. évi január hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülhíroglat és 316 pengőre becsült következő ingóságok, u. m. cséplőgép, rosta, ló, szekerek, stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a derecskei kir. járásbírósa 1927. évi Pk. 111—926. számú végzése folytán 236 pengő 16 fillér tökékevetelés, ennek 1926. évi okt. hó 10. napjától járó 18 százalékos kamatai és eddig összesen 40 pengő 26 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig — Vértesen, alperes lakásán leendő megtartására 1927. évi február hó 19-ik napjának déli 12 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. paragrafusai értelmében közzépénzfizetés mellett, a leg-többet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Derecske, 1927. január 31.
Margitay Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

APRÓ HIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyér

PERCENTEST
ötmillió óvadékkal, vendéglőbe keres Péter Gábor, Hajdunánás. 637

LAKATOSSEGÉD
jómunkás, cséplésben gyakorlott, felvétetik — Arany János ucca 37. 627

RITUNÓ
referenciákkal rendelkező kizárólag eseménys és kirakatszerelő Keresztény segédet keresünk — azonnali belpésre. Ajánlatok az összes bizonyítványmunkákkal felszerelve, a fizetési igények feltüntetésével a nyíregyházi „Hangya” szövetkezettel igazgatóságához — Nyíregyháza, küldendő! 617

ALKALMAZÁST KERES

ÜGYES
és szorgalmas házzelvezető március 1-re keres állást magános, idősebb úrnál vagy plébánián. Erna Bartenuff, Eperjeske — posta Mándok, Szabolcs megye, Jármy kastély. 24-a

OKLEVELES GAZDA
ki a gazdaság minden ágában jártassággal bír nagyobb uradalomban állást keres. Nöfven fiatalember. Leveleket „Gazdaság” jellegre kiadókba kérek. F.

FŐZŐNŐ
egy gazdaságon állást kíván, Varga ucca 1. — II. kapu. 673

TÜZÖNŐ
ajánkozik ragasztani — cipőt kikészíteni tud. — Cim a kiadóban. 671

MAGANOS
idősebb nő, házi munkára, kis családhoz ajánkozik, kvártélytal és kis fizetéssel megelégszik. — Cim Zöldfa ucca 10. (P)

FIATAL,
22 éves asszony, egyhónapos gyermekével mindenek, csekély fizetésért, azonnali belépésre vidékre is ajánkozik. Varga ucca 15. Házfelügyelő. 626

HÁZZELVEZŐNEK
ajánkozik intelligens izr, urinő, gazdaságban, tej és baromfi kezelésben jártas, legzűvebben tanyára, — esetleg anyátlan gyermekekhez, vagy magános urhoz. — Jelige „Dunántuli”. 633

AJANLAT

FIGYELEM
Ingyen adok bárkinek házi kenyerekből kóstólót és hogy meggyőződjön áráim olcsóságáról és házi kegyelem jószágáról, fíradjon el a Bethlen ucca 76. sz. péküzletembe. Kivánatra házhoz küldöm. Szíves pártfogást kér Reszler pékmes ter, Bethlen ucca 76. péküzlet.

ELCSERÉLNEM
villamos közelében, — Sámsoni ut 2. alatt kijelölt házhelyemet Árpádtelével. Medgyessy — anyakönyvi hivatal. 00

„ANNI”
Alapszalomban a legújabb tavaszi újdonságok, legolcsóbb árban. Adell utáni alakítás 3 pengő. Csapó ucca 58. 26a.

ADLER IROGÉP
1927. éves új 25. számú modellje mindenkit bámulatba ejt. Látható Kandia ucca 6. k

MEGRENDÉLESEKET
tölgyfa csakis Bálint Margit divatszavijába, (Péteriá 60.) adják be. Ne sajnálja ára itságot, mert a nálam készült ruhák mind egy-egy modell s feltűnést keltő reklám. Estélyi ruhák 30.000 K. Tőpények 200.000 K-tól észűnek.

MÁRVÁNYMOZAIK
cemenlapok, betonárak, építési anyagok a legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Műkögyárnál, Fűrdő ucca 2. szán.

MAGYAR-ÁRUHÁZ, Makó, — cipő lerakata Debrecen Széchenyi-u. 44. sz házban az árusítást megkezdte. Első héten olcsó reklám árakkal Mindenkinnek érdeke hogy próba vásárlást tegyen. 451

SELYEM
Kalapok, legszebbek, legizlésesebbek, eredeti mo-delek után, olcsón szerkezhetők be. Malta Anna, Csemete ucca 10. 113

VARROGÉPET
szakszerűen javít Nagy. műszerész, Simonffy 16. Telefon: 6-63. Hívásra azonnal megyek. 26-a

FIGYELMES
kiszolgálás! Elsőrendű munkások! A Verbő-czy ucca 2. szám alatti „Karola” hölgyfodrászszalomban. Manikűr 50 fillér. Fejmossa 80 fillér. Ondolás 1.20 pengő. Dérletnél 20 százalékos engedmény. 2a

BERENTEI SZÉN
szagtalan 42.000 kor. — mázsánként és tűzifa legolcsóbban kapható. Agárdi ucca 6. Telefon 12-04. 625

BOROTVÁLÁS
2000. hajvágás 3000. fazonra 5000. bubi hajvágás 5000. Széchenyi ucca 57. Toma. 666

Hó és sárelpöket
villanyerőre berendezett üzembem legolcsóbban és legolcsóbb javítók. — Szander, Deák Ferenc ucca 57. 571

TÜZIFA 48.000
felaprítva, hazaszállítva. Szén is megrendelhető. Kőlcsey G. 582

ADLER-IROGÉP
a legszebb ajándék nézze meg a legújabb 1927-es modellt. Kérjen ajánlatot Kandia-utca 6. John Rezső képviselőjétől.

Ha rosszul lát
forduljon bizalommal — Stassik és Blattnerhez, látáserősítő, Csapó ucca 12. 4a

JOMINŐSÉGU
eser-tégla és cserép kapintó a Tóth és Sebestyén Rt. Kishegyesi úti téglagyárából. Eladása Simonffy ucca 1-a. II. em. Telefon 610.

KÉSZ HENCSEREK
dívnyok, szalongoarni-urák, madracok és pap-anok kaphatók Erdős Sándornál, — Simonffy ucca 13. Megrendelést és avitást jutányosan. 18 144

KERESLET

Elveszett postakönyv.
Folyó hó 8-án a Csapó uccai postától üzletünkig vezető uton elveszett egy világos zöld, sötét zöld csikos postai feladó könyv. A szíves megtalálót, akinek az ügyis értéktelen, kérjük, adja át Kontsek Géza k. r. t. Kossuth ucca 15., hol megfelelő jutalomban részesül.

FÖLDET
Bérbe 25—40 holdig azonnali átvételre keresek. — Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérem. Ügynököt díjazok. 550

LAKÁS

BUTOROZOTT
szoba, két urnak, vagy fiatal pároknak kiadó. — Veres ucca 30. 667

UCCAT
butorozott szoba 2 sz. mélynek kiadó, ellátással. Telki ucca 13. 675

KIADO
lakásnak vagy irodának egy szoba, konyha, Miklós ucca 7. 275

SIRKÖVEK
működő raktáron. Polgári Lajos kőfaragó-mester. Tőcsökert, Faiskola ucca 7-g. Sz

KÜLÖNBEJÁRATU
butorozott szoba kiadó. Domb ucca 9. sz. 678

KIADO
intelligens magános sz. mélynek egy szoba butorozott, azonnal. Batthyányi 3. kereset 1000.

ÜZLET-RAKTAR

ÜZLETHELYISÉG
Csapó ucca forgalmas végén átadó. Értekezni 790. telefon. 642

FÜSZER
és esemeget, jóforgalmu. átadó. Cim a kiadóban. 672

KONDOROSI CSÁRDA
meléképületekkel, kiadó. Azonnal átvehető. Értekezni Pejermann, — Csapó 98. 670

ELADÁS

15 MILLIOERT
eladó háló, ebédő, szalon, fűháló és konyha-berendezés. Cim a kiadóban. 648

ELADÓ
hálószobák, könyvszekrény, konyhaszekrény, szalongoarni, diványok, hencserek. Széchenyi ucca 3. Szent István. 1-a

4 DARAB
éves sertés, egyenként is eladó. Görbe ucca 11. — Böszörményi. 661

BOR
15 hlt. Hajdubagosi, eladó. Értekezni Nyil ucca 20. vagy Bika fürdő.

AUTOMOBIL

7 személyes, 50 lóerős — teljes üzembem, eladó. — Hatvan ucca 4. 662

BOR

rizing, 300 literes hordó. tételben, eladó. Hatvan ucca 4. 663

ELADO

egy darab 150 kilós egy és fél éves zsíros sertés. Vesselőnyi tér 8. szám. 665

TAKARMÁNYSZALMA

csutka, török vetőgéphez ger, konkolyozó, répvágó, jármok, eladók. Hatvan ucca 4. 664

ELADO

jó strapa bicikli. Magos ucca 11. szám. Értekezni lehet bármikor. 668

INGATLAN

ALKALMI VÉTEL!
mu ház, háromszobás, — azonnali beköltözéssel jutányos áron. Kizárólagos megbízott a Máté ingatlaniroda, Széchenyi ucca 55. 655

ELADO

vagy bérbe kiadó 300 négyszögöl területű ház, szajócsüzlente, — szoba, konyhás lakással, külső-ségem. Értekezni Hirlap. irod. Széchenyi ucca B-9

ELADO

a Droszegi ut 26. szám alatti 600 öf-es ingatlan, melyen van 2 szoba, konyha, és kamarából álló lakás, két helyiségből álló üzlethelyiség, a lakással egybeépítve, (hol előzőleg 16 éven át vendéglő állott), 150 sertésre való akol s az akol fölött 3 waggon terménynek való raktár, nagy pince. Az udvaron jövözü kut. A ve-vő az egész ingatlant azonnal birtokba veheti. Értekezni a tulajdonosnál: Szabó Sándornál, a helyszínen. Az ingatlan gazdálkodónak, vagy esetleg vendéglősnek minden pénzt megér! 676

SIRKÖVEK
működő, termésköböl olcsón kaphatók Debreceni Műkögyárnál, Fűrdő ucca 2. 10a

ÉPÍTKEZESHEZ
égla és cserép legolcsóbban beszerezhetők Klein-erglagyár. Iroda Royal-pület. Telefon 50.; 557.

NŐI KALAPOK
a legutolsó divat szerint, selyem filcből, a legolcsóbban. Átalakítások 3 pengőért. Turinónál, Pacsirta 41. 113

ELŐRAJZOLASHOZ
megérkeztek a legújabb tilszerű sablon minták, nagy választékban. Pono-s és tiszta munka. Fa-ek: előnyomda és kézi-munka fizet. Szent Anna szám. 3a

KIRÁLY KÁVEI
megis a legjobbak! — Áromás — zamatos — a vevő előtt pörköltve, me-leg állapotban kapható! Dégenfeld tér 11. sz. 294

ROYAL SZALLODA
díszterme alkalmi mu-atságokra olcsón kiadó. Érdeklődni szálloda ve-velőségénél. 140

TÜZIFA ÉS SZÉN
egelőnyösebb beszerzési orrása Erdélyi tűzifa be-ozatalt. Telefon 12-50 s 19-93.

Figyelem.
lyőzdjön meg áráim olcsóságáról és munkám tar-össágáról. — Minden ki-dolt munkáért és anya-ért felelek. Női talp, sa-ok 240 fill. Férfi 280 fill Női fejelés 680 fill., férfi 760 fill. Férfi és női ci-ök a legjobb anyagból a legolcsóbban megren-delhetők Jungnál, Szepes-égi ucca 27. (Hersko-vtshoz.)

ASBEST
telő fedő pala havi rész-letre is kapható Gyári-áron. Rákóczi u. 6. Bu-lyovszky tetőfedőnél. 39a